

Številka: 610-4/2012-14

Datum: 7. 5. 2014

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

NASLOV: Predlog Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 v obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2013

POROČEVALKA: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo

PRISTOJNO

DELOVNO TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015 v obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2013.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Priloga:

- predlog poročila z obrazložitvijo

**Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture
v Mestni občini Ljubljana 2012-2015
v obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2013**

UVOD

Pričujoče poročilo je drugo letno poročilo o izvajanju *Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012-2015*, ki jo je Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejel 23. aprila 2012. Za razliko od prvega poročila, ki ga je Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejel na 28. seji 16. septembra 2013, je to poročilo spremenjeno na način, da se nanaša na koledarsko leto (od začetka januarja do konca decembra). Pretekla poročila so se namreč nanašala na leto od sprejetja strategije (konec aprila – začetek maja naslednjega leta). Ta sprememba, ki je bila predlagana v času zadnjega poročanja o izvajanju strategije, je smiselna predvsem iz vsebinskih razlogov, saj omogoča jasnejšo sliko o programskih dosežkih. Financiranje javnih zavodov na področju kulture, kakor tudi (so)financiranje nevladnih kulturnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture, poteka na podlagi letnega proračuna, zato da so dejanski rezultati razvidni šele ob koncu koledarskega leta. Posledično je za vse naslovnike in pripravljavce poročila bolj jasna primerjava programskih, infrastrukturnih, organizacijskih in drugih dosežkov skladno s strateškimi cilji in ukrepi. Kot posledica te spremembe se pričujoče poročilo v manjšem delu prekriva s prejšnjim poročilom, in sicer za obdobje od 1. januarja do 23. aprila 2013.

Pred podrobnejšim poročilom, naj v krajših obrisih naštejemo le nekatere poglobitve dosežke Mestne občine Ljubljane (v nadaljnjem besedilu: MOL) na kulturnem področju v letu 2013:

- 5. festival Bobri je imel 15.000 obiskovalcev;
- 5. festival Junij v Ljubljani je ponudil več kot 30 brezplačnih vrhunskih baletnih, gledaliških in glasbenih predstav za vse generacije in dal prvič možnost na velikem odru skupne predstavitve ustvarjanja umetniških akademij;
- Različne prireditve Mednarodnega poletnega festivala Ljubljana z vrhunskim umetniškim programom si je ogledalo okrog 52.000 obiskovalcev;
- Kinodvor s svojim kakovostnim programom letno privabi več kot 100.000 obiskovalcev;
- Center urbane kulture Kino Šiška (v nadaljnjem besedilu: Kino Šiška) je pripravil 270 dogodkov, ki jih je obiskalo 70.300 obiskovalcev;
- Predstave Slovenskega mladinskega gledališča si je ogledalo 46.000 gledalcev, hkrati pa je gledališče postavilo gostovalni rekord z največjim številom odigranih predstav v tujini (38) v zgodovini slovenskega gledališča nasploh na uglednih festivalih v Evropi, Latinski Ameriki in ZDA;
- Mednarodni grafični likovni center (v nadaljnjem besedilu: MGLC) je praznoval 30-letnico grafičnega bienala in izvedel enega najbolj odmevnih kulturnih dogodkov ne samo v Sloveniji, ampak tudi v regiji;
- Pionirski dom – Center za kulturo mladih že 50 let uspešno neformalno izobražuje otroke in mlade; pripravil je 5 mednarodnih festivalov za otroke in srednješolce, decembra je gostoval v Moskvi z razstavo 100 ilustracij, ustvarjenih v Art centru;
- Javni zavod Muzej in galerije mesta Ljubljane (v nadaljnjem besedilu: MGLM) je z izjemno razstavo KOLO, 5200 let v Mestnem muzeju Ljubljana gostoval tudi v Nemčiji, ob koncu leta je pripravil retrospektivno razstavo Jožeta Ciuhe v Galeriji Jakopič;
- Mestna knjižnica Ljubljana (v nadaljnjem besedilu MKL) ima 17,7 odstotka več članov kot leta 2011, aktivnih članov pa je 83.704; obiskovalci si letno izposodijo skoraj 5 milijonov enot knjižničnega gradiva;

- Javni zavod Ljubljanski grad je s pestro kulturno in turistično ponudbo decembra pozdravil milijontega obiskovalca;
- V Lutkovnem gledališču Ljubljana so imeli več kot 120.000 obiskovalcev predstav za otroke, mladino in odrasle;
- Za Kulturno četrt Šiška je bil objavljen poziv za javno zbiranje vlog za oddajo 17 prostorov v uporabo za kulturne dejavnosti – Šiška;
- Akademija Branimir Slokar je mladim glasbenikom zagotovila odlične pogoje za napredovanje in širjenje obzorij v umetnosti: poučevalo je 31 profesorjev, ob udeležbi 310-tih mladih glasbenikov iz 34 držav;
- Maja 2013 je v Centru kulture Španski borci zavod EN-KNAP kot nevladna kulturna organizacija obeleževal 20 let obstoja;
- Spomenik dograditve Ižanske ceste, eden najstarejših javnih spomenikov v Ljubljani iz leta 1833, je bil obnovljen in prestavljen na vidnejšo lokacijo (na začetek prvotnega mostu čez Iško);
- Obnovljen je bil spomenik padlim v NOB; prav tako so bili v arkadah Navja odstranjeni grafiti in obnovljen napis na grobu Plečnikovih staršev;
- MOL je postal član Lige zgodovinskih mest (The League of Historical Cities);
- Župan Zoran Janković je 11. junija 2013 v Centru kulture Španski borci podelil Župančičeve nagrade, najvišja priznanja MOL za izjemne stvaritve na področju umetnosti in kulture; za življenjsko delo jo je prejel pisatelj Evald Flisar, za vrhunske dosežke zadnjih dveh let pa Ivan Peternelj, Brane Vižintin in ansambel Slovenski tolkalni projekt (SToP).

Zgoraj so naštet le nekateri kulturni zavodi in kulturni dogodki, ki so zaznamovali kulturno življenje Ljubljane v letu 2013. Kar zadeva infrastrukturne pridobitve velja omeniti nove depojske prostore za Muzej in galerije mesta GML v Tehnološkem parku (2400 m²) za kakovostno hrambo bogate kulturne dediščine.

Od pomembnejših dosežkov Oddelka za kulturo Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: Oddelek za kulturo) naj tukaj omenimo, da je pripravil in oddal kandidaturo MOL za pridobitev Unescovega naslova: mesto literature. Prav tako je na srečanju Eurocities v Firencah predstavil prenovo arheoloških parkov s poudarkom na i-Emoni in ureditvi Kongresnega trga, za katerega je Ljubljana v letu 2012 prejela nagrado Gubbio. V sklopu svojih rednih letnih nalog je Oddelek za kulturo izvedel dva javna razpisa za nevladne kulturne organizacije in samostojne umetnike:

1. za izbor kulturnih projektov v vrednosti 379.727,00 EUR; eno izmed razpisnih področij je bilo kot novo področje »mladike-prvi projekti«, s katerim je MOL dal možnost za aktivno udejstvovanje na različnih umetnostnih področjih še neveljavljenim avtorjem;
2. za javne kulturne programe v vrednosti 1.792.750,00 EUR (triletni razpis za obdobje 2013–2015).

Velika večina načrtovanih projektov je bila uspešno realizirana. V procesu realizacije je še vedno Center Rog. Projekt je bil preoblikovan zaradi finančnih okoliščin. Ker v primeru Centra Rog na javnem razpisu nismo pridobili zasebnega partnerja, bo ta prenovljen le v obsegu predvidene I. faze izbrane nagrajene arhitekturne rešitve studia MX-SI iz Barcelone (nova predvidena vrednost naložbe znaša 11 milijonov evrov).

Ob naštevanju dosežkov v preteklem letu velja opozoriti tudi na zaskrbljujoč pojav vandalizma in povečanega števila kraj spomenikov. Zaradi kraj bron je bil tako v letu 2013 že drugič nadomeščen bronasti trak na grobnici na Urhu, ki pa je bil v dobrem mesecu dni ponovno ukraden. Tovrstno škodo redno trpi tudi deček z venčkom s Spomenika demonstracijam žensk v parku Zvezda. Ukraden je bil tudi bronasti nosilec na spomeniku ob vhodu v Gramozno jamo. Strošek zaradi kraj znaša 12.116,00 EUR.

Ob vseh omenjenih plusih in minusih je za kulturo v MOL zagotovo največji dosežek dejstvo, da proračunska sredstva MOL za kulturo v zadnjih sedmih letih vztrajno naraščajo in da se ta pozitivni trend nadaljuje tudi v letu 2014: v letu 2013 je bilo za kulturo zagotovljenih 23.449.949,00 EUR, v letu 2014 pa bo 24.575.225,00 EUR.

Poročilo je metodološko pripravljeno kot prejšnja poročila: za vsak strateški cilj je podan opis opravljenih nalog. V vseh primerih, kjer je prišlo do odstopanja od načrtovanih ciljev in ukrepov, so v poročilu navedeni razlogi in hkrati predlogi za njihove smiselne spremembe oziroma dopolnitve.

Ob koncu tega uvoda velja omeniti, da je Državni zbor RS 17. decembra 2013 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 111/13). Tako imenovani »krovni zakon o kulturi« med drugim občinam nalaga obveznost, da imajo lokalne programe za kulturo, kar MOL uresničuje že od leta 2008, ko je Mestni svet MOL sprejel prvo štiriletno strategijo razvoja kulture v MOL. Novelirani zakon prav tako nalaga javnim zavodom na področju kulture, da imajo strateške načrte, in sicer za obdobje petih let. Strateške načrte vseh javnih zavodov na področju kulture, ki jih ustanovila MOL, razumemo kot sestavni del strategije, ki jo MOL izvaja na področju kulture.

1. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI KULTURNE POLITIKE MOL NA POSAMEZNIH PODROČJIH

1.1 Uprizoritvene umetnosti

1.1.1 Gledališče

1. cilj: V naslednjem obdobju ohraniti raven kakovosti in obseg gledališke produkcije v Ljubljani.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2013 do 2015 sofinanciral MOL, v katerem smo si zastavili enega izmed ciljev *spodbujanje ustvarjalnosti na vseh področjih kulturnih dejavnosti na območju MOL z namenom, da se kulturna ponudba v MOL razvija po kriterijih vrhunskosti, raznovrstnosti in dostopnosti.*

V obdobju 2013 – 2015 bomo na področju uprizoritvenih umetnosti sofinancirali 16 programov nevladnih kulturnih organizacij. V letu 2013 smo sofinancirali uprizoritvene programe v skupni višini 987.650,00 EUR. Med sofinanciranimi uprizoritvenimi programi velja izpostaviti zlasti programe naslednjih nevladnih kulturnih organizacij: Zavod EN-KNAP (158.650,00 EUR), Mini teater (128.250,00 EUR), Plesni teater Ljubljana (85.500,00 EUR), Bunker Ljubljana

(85.500,00 EUR), Društvo gledališče Ane Monro (61.750,00 EUR), Zavod Exodos (52.250,00 EUR), Kulturno društvo B-51 (50.000,00 EUR), Zavod Emanat (47.500,00 EUR) itn.¹

Kljub splošnemu krčenju finančnih sredstev za program gledališča Mestno gledališče ljubljansko, Slovensko mladinsko gledališče in Lutkovno gledališče Ljubljana ostajajo po obsegu gledališke produkcije v okvirih iz preteklih let in svoje delo še nadgrajujejo.

2. cilj: Podpora kakovostnim projektom na področju uprizoritvenih umetnosti, ki so bili premierno izvedeni v preteklih letih.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2013 do 2015 sofinanciral MOL, v katerem smo določili posebni razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti *načrtovanje večjega števila programskih enot v okviru programskih sklopov produkcija (najmanj dve premierni izvedbi letno), postprodukcija (najmanj deset ponovitev letno) in/ali festivali*. Tako spodbujamo večje število postprodukcije posameznih izvajalcev, ki bodo sofinancirani v naslednjem triletnem obdobju. Večina programskih izvajalcev ima v svojih pogodbah poleg produkcije navedene tudi programske enote postprodukcije. Ne gre za posamezne projekte temveč sklope postprodukcije, kjer je v programski enoti zajetih več različnih postprodukcij.

3. cilj: Povečati obisk gledališč v MOL, v večjem obsegu pridobiti zlasti posamezne skupine ciljnega občinstva.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2013 sofinanciral MOL, v katerem smo določili posebni razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti, da *projekt nagovarja širše občinstvo in pridobiva nove obiskovalce gledališč (možnih 10 točk)*. Tako spodbujamo vse izvajalce na področju uprizoritvenih umetnosti, da razmišljajo, na kakšen način in kako bi lahko pridobili nove obiskovalce gledališč.

Na podlagi javnega razpisa smo v letu 2013 na področju uprizoritvenih umetnosti sofinancirali 15 projektov v skupni višini 152.677,00 EUR. Med sofinanciranimi gledališkimi in plesnimi projekti velja zlasti izpostaviti naslednje projekte: Sijaj (Zavod Vitkar, 15.000,00 EUR), Klovnbuf (Zavod Bufeto, 14.000,00 EUR), Dia Diasso Diasspora (Kulturno umetniško društvo Baobab, 14.000,00 EUR) ter Mojster in jaz (Zavod Zank, 12.000,00 EUR).²

K uresničevanju tega cilja prispeva tudi festival *Junij v Ljubljani*, ki je potekal od 7. do 20. 6. 2013 na Kongresnem trgu. Festival zasleduje cilj, da kakovostno kulturo približa najširšemu krogu prebivalcev in vsem starostnim skupinam. MOL zagotavlja dostopnost festivala z brezplačnostjo dogodkov za obiskovalce. Festival Junij v Ljubljani v svojem dopoldanskem delu ponuja kakovostne lutkovne predstave za otroke, v popoldanskem je na ogled kakovostna ljubiteljska produkcija in v večernem delu ponuja vrhunske kulturne dogodke in na ta način

¹ Seznam podprtih javnih kulturnih programov v obdobju 2013–2015 in podprtih kulturnih projektov v letu 2013 je dostopen na spletni strani: <http://www.ljubljana.si/si/mol/mestna-uprava/oddelki/kultura/>

² Enako kot pri prvi opombi.

pridobiva nove gledalce, ki v gledališke hiše redko ali nikoli ne zaidejo. Festival je bil zelo dobro obiskan in je v 12 dneh ponudil več kot 35 različnih dogodkov.

4. cilj: Pridobitev idejnega projekta za investicijo v sodobno gledališko dvorano.

Uresničevanje tega cilja smo zaradi finančne zahtevnosti projekta prestavili v leto 2015.

5. cilj: Zapolnitev vrzeli v gledališki ponudbi z vrhunskimi aktualnimi produkcijami velikih svetovnih gledaliških hiš.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2013 do 2015 sofinanciral MOL, v katerem smo določili posebna razpisna kriterija na področju uprizoritvenih umetnosti *načrtovanje večjega števila izvedb posameznih programskih enot v okviru festivalov z mednarodno udeležbo in načrtovanje večjega števila programskih enot v mednarodnih koprodukcijah in/ali gostovanje tujih referenčnih izvajalcev.*

V 2013 smo sofinancirali program Zavoda En Knap, ki v Španske borce v okviru programa Uvoz-izvoz kontinuirano, mesečno prinaša vrhunsko mednarodno produkcijo uprizoritvenih umetnosti. Prav tako v svojem programu organizira jesenski festival Plesna Vesna, ki prinaša svežo, ekstravagantno produkcijo evropskih uprizoritvenih umetnosti.

V letu 2013 smo sofinancirali program zavoda Exodos, ki je od 14. do 25. 4. 2013 izvedel že 18. Festival Exodos. Kurator festivala v 2013 je bil Tim Etchells, umetniški direktor ugledne britanske gledališke skupine Forced Entertainment. Etchells je v osrednji festivalski program uvrstil štirinajst predstav pod skupnim naslovom Odrska imena sedanosti in prihodnosti, sicer pa je Exodos letos v fokus postavil plesno solo produkcijo Azije.

V okviru sofinanciranih programov v letu 2013 je tudi Zavod Bunker, ki je med 22. 8. in 1. 9. 2013 organiziral festival Mladi levi, ki je bil v 2013 osredotočen na glasbeno gledališče, na ogled pa so bile plesne predstave, novi cirkus in dokumentaristično gledališče.

Kot vsako leto smo tudi v 2013 sofinancirali festival Ex Ponto v okviru triletnega kulturnega programa Kulturnega društva B-51. Z vprašanji, ki jih odpira tema »Kje je meja?« je festival, ki je v 2013 praznoval svojo 20. obletnico, med 1. in 8. septembrom 2013 ponudil ljubljanskemu občinstvu 12 različnih predstav, od tega tri slovenske premiere.

1.1.2 Ples

1. cilj: Dvigniti raven produkcije na področju sodobnega plesa, povečati število mednarodnih projektov in povečati obseg postprodukcije.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2013 do 2015 sofinanciral MOL, v katerem smo določili posebni razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti *načrtovanje večjega števila programskih enot v okviru programskih sklopov produkcija (najmanj dve premierni izvedbi letno), postprodukcija (najmanj deset ponovitev letno) in/ali festivali.* Tako spodbujamo večje število postprodukcije posameznih izvajalcev, ki bodo sofinancirani v naslednjem triletnem obdobju. V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2013 sofinanciral MOL, v

katerem smo kot posebni razpisni kriterij na področju uprizoritvenih umetnosti določili *večji obseg ponovitev in referenčnost prostorov, v katerih se odvija postprodukcija*. Na tak način spodbujamo večji obseg ponovitev, saj se je v preteklih letih izkazalo, da imajo nekatere produkcije le 1 ali 2 ponovitvi, pa bi bilo zaradi kakovostnega projekta primerno, da projekt doživi več ponovitev.

2. cilj: Podpora projektom s področja sodobnega plesa, ki so namenjeni otrokom in mladostnikom.

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2013 sofinanciral MOL, v katerem smo na področju E/kulturno-umetnostna vzgoja posebej poudarili, da bodo prednostno obravnavani projekti na področjih glasbenih umetnosti in sodobnega plesa. Tako želimo spodbuditi izvajalce k ustvarjanju projektov s področja sodobnega plesa, ki so namenjeni otrokom in mladostnikom, saj se je v preteklih letih pokazal manko tovrstne produkcije pri čemer menimo, da lahko taki projekti pomembno prispevajo k spoznavanju različnih umetniških zvrsti in spodbujajo k lastni ustvarjalnosti ter navajajo na aktivno in kritično refleksijo v umetnosti. Čeprav je bilo v razpisu navedeno, da bodo prednostno obravnavani projekti na področjih glasbenih umetnosti in sodobnega plesa, strokovna komisija za kulturno-umetnostno vzgojo med prijavljenimi projekti ni izbrala nobenega projekta s področja sodobnega plesa.

3. cilj: Povečati obseg projektov s področja plesa, ki se odvijajo na odprtih javnih mestnih površinah: ulicah, trgih, mostovih ipd., zlasti v okviru manifestacije Praznik plesa (29. april).

V letu 2013 smo izvedli Javni razpis za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2013 sofinanciral MOL, v katerem smo kot splošni razpisni kriterij določili *projekt, ki bo izveden na zunanjih javnih površinah MOL*. Na tak način želimo spodbuditi izvajalce, da organizirajo plesne projekte na javnih površinah MOL in tako prispevajo k promociji plesa ter pridobivajo nova občinstva. V letu 2013 smo v okviru Festivala Junij v Ljubljani na Kongresnem trgu s projektoma Kjara's dance project: Razpotja in Korak v dvoje po Pii in Pinu Anton Podbevšek Teatra in Flote Ljubljana najširšemu krogu občinstva predstavili dve predstavi s področja sodobnega plesa.

1.2 Likovne umetnosti

1. cilj: Izboljšati razstavno ponudbo v MOL in povečati število vrhunskih in zahtevnejših razstavnih projektov, ki bodo pritegnili kar najširši krog občinstva.

Povezovanje javnih zavodov na področju predstavitve likovne umetnosti in kulturne dediščine je zelo dobro, saj se muzej in galerije med seboj vsebinsko sodelujejo pri večjih projektih (30. Grafični bienale, Kolo, 5200 let kasneje...), poleg tega so se muzej in posamezna razstavišča skupaj pripravili na dogodek Evropskega prvenstva v košarki pri promociji naše dediščine in sodobne likovne ustvarjalnosti.

V zvezi z razstavninami smo v MOL z letom 2013 na javnem razpisu za sofinanciranje kulturnih projektov, kamor so se lahko prijavili tudi posamezniki na področju likovnih umetnosti, poenotili najvišji zaproseni znesek (do 10.000,00 EUR) za vse prijavitelje, tako za

posameznike kot za nevladne organizacije. Menimo namreč, da lahko umetniki kot posamezniki popolnoma samostojno producirajo razstavne projekte. S prejemniki sredstev podpisemo pogodbe. Posamezniki predložijo le račune v višini 60% pogodbene vrednosti za materialne stroške, 40% pogodbene vrednosti pa jim priznamo kot njihov honorar, za katerega ni potrebno predložiti nobenih listin.

Javni zavodi MOL izplačujejo razstavnine in navajamo podatke za leto 2013. Pri tem velja opozoriti na razlike med razstavami, ki so vključene v letni programa javnih zavodov (produkcija) in tiste, ki so predstavljene v posameznih razstaviščih, kjer javni zavod nastopa zgolj kot koproducent. Višine razstavnin se torej razlikujejo glede na obseg in glede na vlogo javnega zavoda v produkciji. V Mestni galeriji Ljubljana so v letu 2013 v bruto zneskih izplačali eno razstavnino za samostojno razstavo v višini 1.500,00 EUR in devet razstavnin za skupinsko razstavo v višini 400,00 EUR. V Kulturnem centru Tobačna – Galerija 001, v upravljanju MGML, so za po obsegu manjše razstave izplačali deset razstavnin višini 100 EUR, za eno večjo produkcijo za razstavnino v višini 400,00 EUR. Prav tako razstavnine izplačujejo v Bežigrasjski galeriji 1 in 2 in sicer osem razstavnin (5+3) v višini 600,00 EUR, za skupinske razstave so v Bežigrasjski galeriji 2 osmim posameznim izvajalcem namenili po 250,00 EUR. Razstavnin umetnikom, ki pripravljajo razstave v Galeriji Vžigalica ne izplačujejo, ker niso producenti, temveč le koproducenti projektov. V Galeriji Jakopič slovenskim umetnikom v primerih, ko nastopajo kot izključni producent razstav, poskušajo razstavnino nadomestiti z odkupom umetniških del. Za razstavnine so v javnem zavodu MGML v letu 2013 porabili 13.300,00 EUR.

Ker MGML v primeru koprodukcije prevzema velik del organizacijskega in stroškovnega bremena same priprave razstav, njihovega varovanja, promoviranja in vzdrževanja v času trajanja razstave, po njihovem mnenju producenti (NVO) lažje umetnikom namenijo sredstva za izplačilo razstavnine.

Pri manjših razstavah MGLC izplačuje razstavnino v višini od 100,00 do 500,00 EUR bruto. V letu 2013 so izplačali 32 takšnih razstavnin. V primeru večjih razstav so v letu 2013 Danilu Jejčiču in Zdenki Golob izplačali razstavnini v višini 1.200,00 EUR. Pri razstavah, kjer je predstavljeno gradivo iz zbirke, razstavnin ni. MGLC je v letu 2013 za izplačilo razstavnin, med katerimi je jih bilo 23 povezanih z izvedbo 30. mednarodnega grafičnega bienala, namenil 11.100,00 EUR.

Kino Šiška je v okviru svojega programa vizualnih umetnosti v letu 2013 izplačal 28 razstavnin - v skupni vrednosti 4.830,00 EUR bruto.

Ljubljanski grad je bil v letu 2013 le koproducent razstavnih dogodkov in zato razstavnin ne izplačuje. Kot koproducent prevzema velik del organizacijskega in stroškovnega bremena same priprave razstav, njihovega varovanja, promoviranja in vzdrževanja v času trajanja razstav.

Galerija Kresija (najbolj reprezentančni razstavnini prostori MOL) bo pričela z izplačevanjem razstavnin posameznikom in samostojnim ustvarjalcem na področju kulture v letu 2015. Za leto 2014 Galerija Kresija za razstavljalce, uvrščene v razstavnini program preko javnega povabila, prevzema strošek tiska vabila-zloženke, strošek zavarovanja razstavnih eksponatov, fizično varovanje razstave, strošek tekočih obratovalnih stroškov prostorov, promocijo otvoritvenega dogodka in strošek reprezentance.

V obdobju 2013 – 2015 bomo na področju likovnih umetnosti sofinancirali 6 programov. V letu 2013 smo sofinancirali likovne programe naslednjih nevladnih kulturnih organizacij, ki imajo likovne umetnosti kot osnovno programsko področje: Društvo Škuc (67.800,00 EUR), Društvo Photon (30.000,00 EUR), KUD Sestava (10.000,00 EUR), Zavod P.A.R.A.S.I.T.E. (27.900,00 EUR), Forum Ljubljana (75.000,00 EUR) in KUD Mreža (32.000,00 EUR).

2. cilj: S sistematično prezentacijo likovnih zbirk MOL ter prezentacijo in nadgradnjo zbirk javnih zavodov s področja likovnih umetnosti oblikovati novo kakovostno in reprezentativno ponudbo na razstavnem področju.

Cilj je dolgoročen. Likovna zbirka MOL je evidentirana. Za uspešno prezentacijo in strokovno skrb zanjo je potrebno določiti skrbnika zbirke oziroma upravljalca zbirke, ki bo prevzel skrb in strokovno predstavljanje. V letu 2014 je potrebno torej določiti skrbništvo oziroma upravljalca zbirke likovnih del MOL.

3. cilj: Izboljšanje prostorskih pogojev izvajalcev javnih kulturnih programov in projektov.

V zgradbi bivše občine Ljubljana – Šiška v pritličju delujeta dva razstavna prostora oziroma dve galeriji in sicer Galerija Photon ter Center in Galerija P74. S tem smo omogočili dvema nevladnima organizacijama zadovoljive prostorske možnosti za njihovo delovanje in predstavitev.

Rezidenčne programe smo v letu 2013 ciljno podprli preko javnega razpisa za sofinanciranje javnih kulturnih programov v naslednjih treh letih, saj smo na področju likovnih in intermedijskih umetnosti uvedli kriterij načrtovanja izvedbe rezidenčnih programov, ki prinaša 2 točki (od 100 možnih).

4. cilj: Vzpostaviti profilirano podporo projektom s področij arhitekture, krajinske arhitekture in oblikovanja.

Podpora kulturnim projektom s področij arhitekture, krajinske arhitekture in oblikovanja je bila prvič uvedena v okviru Strategije razvoja kulture v MOL 2012-2015. V projektnem razpisu za leto 2013 je imelo področje likovnih umetnosti sekcijo arhitektura in oblikovanje s posebnimi razpisnimi kriteriji, ki ustrezajo specifični področja. Na javni razpis za sofinanciranje projektov v letu 2013 se je prijavilo 18 izvajalcev, strokovna komisija je v sofinanciranje predlagala 5 projektov petih različnih prijaviteljev.

1.3 Glasbene umetnosti

1. cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostnih glasbenih zvrsti, zlasti jazza in etnoglasbe.

Vsakoletni javni razpisi omogočajo doseganje zastavljenih ciljev predvsem zaradi kriterija o deficitarnosti posameznega področja glasbenega ustvarjanja. Glasbeno dogajanje na področju jazza in etno glasbe se je v zadnjih letih močno okrepilo, tako na Gornjem trgu v poletnih mesecih potekajo jazz večeri v organizaciji ustanove Imago, cikel koncertov se skozi vse leto

odvija na Ljubljanskem gradu, že nekaj let zapored se v Ljubljani odvija festival Godibodi, ki predstavlja predvsem etno glasbo.

V obdobju 2013–2015 bomo na področju glasbenih umetnosti sofinancirali 10 programov nevladnih kulturnih organizacij. V letu 2013 smo sofinancirali glasbene programe v skupni višini 334.600,00 EUR. Med sofinanciranimi glasbenimi programi velja izpostaviti zlasti programe naslednjih nevladnih kulturnih organizacij: Društvo glasbena mladina ljubljanska (69.500,00 EUR), Zavod za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra (49.000,00 EUR), Društvo KAPA (39.000,00 EUR), Društvo slovenskih skladateljev (30.000,00 EUR), Glasbeno društvo Slowind (26.600,00 EUR) itn. Poleg tega smo v letu 2013 sofinancirali tudi 12 glasbenih projektov, med katerimi velja izpostaviti naslednje projekte: 29. mednarodni festival Druga godba (15.300,00 EUR), Ciklus koncertov Sozvočje svetov (Društvo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije, 14.000,00 EUR), Akademija Branimir Slokar (Društvo ustvarjalcev sodobne slovenske kult.-Delavnica, 13.000,00 EUR) in Festival Earzoom (IRZU Inštitut za raziskovanje zvočnih umetnosti, 12.000,00 EUR).³

2. cilj: Povečati dostopnost kakovostnih glasbenih dogodkov v MOL.

Eden izmed pomembnih kriterijev pri vsakoletnem javnem razpisu za podporo projektom je kriterij dostopnosti. Precej glasbenih prireditev v MOL je brezplačnih ali imajo zelo nizko vstopnino, predvsem to velja za prireditve, ki se odvijajo v obdobju od maja do oktobra na javnih površinah Ljubljane, hkrati pa tudi za prireditve v decembru. V okviru festivala *Junij v Ljubljani*, kjer so vse prireditve brezplačne, se je zvrstilo vrsto zanimivih in visoko kakovostnih glasbenih dogodkov na Kongresnem trgu, v Stari Ljubljani so se vrstili koncerti klasične in jazz glasbe, v okviru Mednarodnega poletnega festivala pa se je odvijalo vrsto izjemnih glasbenih dogodkov na vrhunski ravni. Občinstvo je lahko slišalo koncert Mariinskega gledališča iz St. Peterburga, prva dva dela Wagnerjeve opere Nibelungov prstan, evropski orkester Gewandkunst iz Leipziga in še mnogo drugih glasbenih dogodkov.

3. cilj: Povečati obseg glasbene produkcije, namenjene otrokom.

Cilj skušamo doseči v okviru projektov kulturne vzgoje, kjer so podprti projekti različnih umetniških zvrsti, med njimi tudi glasbeni. Namen je ponuditi predvsem kvalitetne glasbene dogodke otrokom in mladim. Vsakoletni festival Bobri, namenjen predvsem otrokom in mladim, je bil v letu 2013 posebej usmerjen v glasbeno produkcijo in je ponudil precej zanimivih glasbenih dogodkov. Kino Šiška je z letom 2013 začel izvajati projekt z naslovom Špil liga, ki omogoča mladim, še neveljavljenim srednješolskim skupinam, da predstavijo svojo glasbeno ustvarjalnost na poti uveljavitve.

4. cilj: Povečanje glasbene ponudbe v MOL v delu, ki se nanaša na najširše občinstvo, s tem pa doseči povečanje dostopnosti glasbene umetnosti in njene promocije.

MOL skuša zagotoviti čim več glasbenih projektov, ki privabijo različno občinstvo, tudi tako, ki sicer ne obiskuje kulturnih prireditev. V okviru festivala *Junij v Ljubljani* je bila v letu 2013 občinstvu ponujenih vrsta izjemnih glasbenih prireditev zelo različnih glasbenih zvrsti: med

³ Enako kot pri prvi opombi.

drugim smo lahko slišali Slavnostni koncert opernih arij ob 200-letnici rojstva Verdija in Wagnerja, koncert tujih in slovenskih zimzelenih melodij v izvedbi Starih mačkov, koncert dixielanda, evergreenov, jazz koncert, Lynch - punk rock, indie, grunge koncert, koncert opernih arij, koncert elektronske glasbe v organizaciji Muzeja tranzitornih umetnosti, rock koncert na katerem so se predstavili mladi zmagovalci Rock Otočca.

1.4 Intermedijske umetnosti

1. cilj: Povečati število večjih in zahtevnejših projektov, ki so plod sodelovanja med več izvajalci na področju intermedijskih umetnosti.

Sodelovanje med več izvajalci na področju intermedijskih umetnosti je bilo uresničeno med projektnimi in programskimi prijavitelji na javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov in neposredni poziv za sofinanciranje kulturnih programov, predvsem pri uresničevanju enega izmed kriterijev, in sicer: *obeležitev 20-letnice delovanja neodvisne kulturne scene v Ljubljani leta 2013*. Vsi štirje programski izvajalci, ki imajo osnovno področje na področju intermedijskih umetnosti, so izpolnjevali ta kriterij, prav tako nekateri izmed projektnih izvajalcev.

V letu 2013 smo na področju intermedijskih umetnosti sofinancirali programe naslednjih štirih nevladnih kulturnih organizacij, ki imajo intermedijske umetnosti kot osnovno programsko področje: Zavod Aksioma (33.000,00 EUR), Zavod Cona (19.000,00 EUR), Društvo Ljudmila (20.000,00 EUR) in Zavod K6/4 (38.000,00 EUR). Poleg tega smo v letu 2013 sofinancirali tudi 7 intermedijskih projektov, med katerimi velja izpostaviti naslednje projekte: Radar (Radio Študent, 3.800,00 EUR), TTJP - Taktični tiskalnik za javne površine (Zavod projekt Atol, 3.800,00 EUR), Somrak in Prah (IRZU, 3.000,00 EUR) in Vedno hladne iskrice (Zavod Zank, 3.000,00 EUR).⁴

2. cilj: Prostorsko čim bolj enotno reševati infrastrukturne težave za ustvarjalce na področju intermedijskih umetnosti in s tem zagotoviti kontinuiteto njihovega delovanja.

V letu 2013 smo skupaj z Oddelkom za ravnanje z nepremičninami Mestne uprave MOL izvedli Javno zbiranje vlog za oddajo prostorov v uporabo za kulturne dejavnosti – Šiška, v okviru katerega so imeli možnost sodelovanja pravne osebe zasebnega prava, registrirane za opravljanje kulturno umetniških dejavnosti in posredovanja kulturnih vrednot, javni skladi s področja kulture ter posamezniki, ki opravljajo dejavnost na področju kulture. Od 15 izbranih prijaviteljev sta bila tudi dva iz področja intermedijskih umetnosti, in sicer: Zavod Projekt Atol in Zavod za sodobne umetnosti in kulture Gulag, ki delujeta na področju intermedijskih dejavnosti. Prostori, ki smo jih z javnim zbiranjem vlog oddali v uporabo so bili predvsem pisarniški prostori, v letu 2013 pa smo, po večletnem prizadevanju, oddali v brezplačni najem prostore na Gosposvetski 7, in sicer MoTa (Museum of Transitory arts), v katerem že poteka bogat program, predvsem na področju intermedijskih in glasbenih dejavnosti.

3. cilj: Povečanje števila projektov, ki aktivno izkoriščajo splet kot izrazno in komunikacijsko prizorišče.

⁴ Enako kot pri prvi opombi.

V letu 2012 in 2013 smo kot enega od posebnih razpisnih kriterijev dodali tudi naslednje: projekt, ki aktivno izkorišča splet kot izrazno in komunikacijsko prizorišče, na področju intermedijskih umetnosti. Strokovna komisija je ocenila, da so vsi projekti, prispeli na Javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov, kot tudi na neposredni razpis za sofinanciranje programskih izvajalcev, imeli v načrtu izpolnjevanje tega kriterija, četudi ni šlo za t.i. spletne umetnosti. Prijavitelji so kriterij izpolnjevali predvsem v obliki informacij za uporabnike, vendar tudi kot različne oblike spletnih projektov.

1.5 Knjiga

1. cilj: Pridobitev trajnega Unescovega naslova mesto literature, s katerim bo MOL na dobrih temeljih programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010 kontinuirano skrbela za podporo razvoju področja knjige.

Ljubljana je na poti do Unescovega naslova mesto literature:

Po vsestransko uspelem Unescovem letu Ljubljane – svetovne prestolnice knjige 2010, ko sta bila knjiga in branje osrednji temi dogajanja in medijske pozornosti ne le v Ljubljani, ampak tudi v Sloveniji in v svetu, je decembra 2011 župan Zoran Janković podpisal tudi kandidaturo Ljubljane za Unescov naslov Ljubljana – mesto literature, ki smo jo pripravili na Oddelku za kulturo.

Veno Taufer, predsednik Društva slovenskih pisateljev, je v spremnem besedilu h kandidaturi zapisal: »Leta 2010, ko so pisatelji in pesniki z vsega sveta prihajali v Ljubljano, v tem letu svetovne prestolnice knjige, sem nemalokrat pomislil na tragične usode mnogih slovenskih pesnikov, mož peres, ki so svoja življenja in delo posvečali ne le svojemu preživetju, marveč tudi preživetju naroda, njegovega jezika in duha, ki je premnoge ljubezni in krute usode akumuliral v tem jeziku, zgodbah, pesmih. Na nekaterih ulicah, ob nekaterih starih srednjeveških hišah, renesančnih palačah, baročnih stavbah, ob reki, ko sem stopal med mnogimi pomembnimi, znanimi pisci in njihovimi tujimi govoricami, sem pomislil nanje, ki so umirali mladi za jetiko, mnogi izčrpani, nepriznani, a zaljubljeni v svojo umetniško poklicanost: glejte, dočakali ste, lahko ste ponosni na svoje vizije, postajajo svetovne vizije pesniškega bratstva. Tudi iz kakšnega čisto banalnega ali s trpljenjem zaznamovanega dogodka, če se ga dotakne pesniška misel, pesniška solidarnost, vizionarnost, lahko to naredi nov človeški čudež.«

Program kandidature MOL promovira kot prestolnico knjige tako na nacionalni kot na mednarodni ravni. Pri tem je osredotočen na zavest, da je knjiga predmet splošne omike in znanja, obenem pa se s pridobitvijo Unescovega naslova mesto literature MOL zavezuje, da bo trajno skrbela za podporo razvoju področja knjige.

V MOL-u bomo k sooblikovanju in izvedbi programov, ki smo jih prijaviili v kandidaturi za pridobitev Unescovega naslova mesto literature, povabili vsa stanovska društva, ki delujejo na področju knjige v Sloveniji. Ljubljana bo kot mesto literature povečala izmenjavo avtorjev iz mest, ki ta naziv že imajo, hkrati pa bo to priložnost za promocijo slovenskih avtorjev v tujini.

Poleg Ljubljane so na Unescovem seznamu mest, ki kandidirajo za naslov mesto literature še: Vancouver (Kanada), Praga (Češka), Tartu (Estonija), Lvov (Ukrajina), Dunedin (Nova Zelandija), Lillehammer (Norveška), Heidelberg (Nemčija) in Tromso (Norveška). Zaradi

sprejetja Palestine v članstvo Unesca so ZDA nehale plačevati prispevke, zato se je Unesco znašel v finančnih težavah in je bila njegova dejavnost precej okrnjena. Tako je tudi odločanje o podelitvi naslova mesto literature zastalo.

Unesco je decembra 2013 ponovno pozval mesta k prijavi, tokrat po novih navodilih. V MOL-u smo pripravili dopolnjeno prijavo, ki smo jo 26. 2. 2014 poslali v oceno vsem mestom, ki ta naslov že imajo (Edinburg, Melbourne, Iowa City, Dublin, Reykjavik, Norwich, Krakow). Vsa omenjena mesta, brez izjeme, so poslala pisma podpore, zato smo lahko 20. marca 2014 oddali kandidaturu UNESCO v končno presojo. Našo kandidaturu podpirajo: Društvo slovenskih pisateljev, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Slovenski center PEN, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ministrstvo za kulturo RS, Univerza v Ljubljani, Mednarodna mreža za preganjane pisatelje ICORN, Javna agencija za knjigo RS, Beletrina - zavod za založniško dejavnost.

UNESCO bo svojo odločitev o sprejemu mest v mrežo mest literature sprejel novembra/decembra 2014.

2. cilj: Dvigniti zanimanje za knjigo in branje pri vseh ciljnih skupinah.

Literarni festival Literature sveta - Fabula 2013 je bil uspešno izpeljan in vsebinsko bogat. Gostujoči avtorji so na kakovostnih literarnih dogodkih poželi veliko zanimanje. V letu 2013 so literarno življenje Ljubljane obogatili: Irvine Welsh, Ilija Trojanow, Dorota Masłowska, Drago Glamuzina in Eduardo Sánchez Rugeles. Ob gostovanjih pisateljev so izšli tudi prevodi njihovih del v visokih nakladah in po ugodnih cenah (5 EUR). Festival je zagotovil široko dostopnost izdanih literarnih del, program za otroke je dosegel vse zainteresirane vzgojno izobraževalne ustanove, prav tako pa je bila zagotovljena dostopnost za vse obiskovalce na vseh festivalskih prireditvah. Dogodke v okviru festival Fabula 2013 je obiskalo nekaj več kot 3000 ljudi.

Eduardo Sánchez Rugeles je venezuelski avtor, ki smo ga v Ljubljani še posebej toplo sprejeli, saj je ob gostovanju izšel prevod njegovega romana, ki nosi naslov *Ljubljana*, del zgodbe pa se v Ljubljani tudi odvija. Avtor je Ljubljano obiskal prvič.

Ljubljanske triletnike in osnovnošolce smo obdarili z izvirnimi slovenskimi slikanicami in tako nadaljevali s kampanjo spodbujanja družinskega branja in branja najmlajših. Triletniki so ob sistematskem pregledu pri pediatru prejeli slikanico *Vrtec pri veseli kravi* Jelke Godec Schmidt. Slikanico smo izbrali na javnem razpisu, ki smo ga objavili oktobra 2012, prvošolci pa slikanico *Lipko in Košorok*, ki jo je napisal Primož Suhodolčan, ilustriral pa Gorazd Vahen (slikanico so prvošolci prejeli zaradi sočasnega poteka Evropskega prvenstva v košarki, s čimer smo uspešno povezali kulturo in šport).

Trubarjeva hiša literature je s kakovostnim programom pomembno prispevala k večanju zanimanja za knjigo, književnost in književno kritiko.

MKL izvaja številne programe, s katerimi spodbuja branje pri različnih skupinah prebivalstva (projekt *Cicluhec* – branje z malčki, sodeluje v knjižnično-muzejskem *Megakvizu* za osnovnošolce, sodeluje v projektu *Rastem s knjigo* za osnovnošolce in srednješolce, izvaja projekt *Mesto bere* za odrasle bralce,...). Pod okriljem MKL deluje tudi Trubarjeva hiša literature, ki je s kakovostnim programom pomembno prispevala k večanju zanimanja za knjigo,

književnost in književno kritiko. V Trubarjevi hiši literature izvajajo deset rednih programskih ciklov ter različne dogodke pretežno s področja literature in knjige. V letu 2013 se je v Trubarjevi hiši literature zvrstilo preko 100 prireditev, pretežno namenjenih odrasli publiki, od tega je bilo 76 strokovnih predavanj in okroglih miz in po devet glasbenih prireditev, filmskih projekcij in manjših gledaliških predstav. Na ogled je bilo šest razstav, od tega dve za otroke, izvedli pa so tudi deset izobraževalnih delavnic za odrasle s področja pisnega ustvarjanja ter soorganizirali štiri strokovne simpozije. Skozi vse leto izvajajo tudi vodene ogledne hiše za osnovnošolske in srednješolske skupine.

1.6 Knjižnična dejavnost

1. cilj: Povečati kakovost uporabnikom prijaznih storitev v MKL.

MKL je v letu 2013 uspešno uvajal Urbano kot člansko izkaznico, ki je hkrati sredstvo za identifikacijo in plačilo storitev knjižnice. Kartica Urbana omogoča hitro in udobno plačevanje različnih knjižničnih storitev.

Doseganje predvidenih kazalnikov:

- Število izdanih kartic do 31.12. 2013: 66.177 (62 % vseh članov).
- Število novih članov v letu 2013: 13.349 (v letu 2012 12.663) rast 5,4 %. Razlogi porasta novo vpisanih članov so uspešna promocija knjižnice v javnosti, vsa leta od ustanovitve MKL nespremenjena višina članarine ter ponovni vpis »povratnikov« - tistih članov, ki so bili pred tem zaradi neaktivnosti izločeni iz evidence članov. Večji porast novo vpisanih je bil v skupinah nezaposlenih, srednješolcev, upokojencev, študentov in zaposlenih. Upad novih članov je knjižnica ponovno beležila med predšolskimi otroki. Razlog za upad vpisa predšolskih otrok je najbrž v uporabi kartice Urbana, ki je predšolski otroci drugod ne potrebujejo.
- MKL še ni izvedel ankete o zadovoljstvu uporabnikov v zvezi z Urbano, ker projekt še ni končan.

MKL je v novem Strateškem načrtu 2013-2016 opredelil razvojne cilje in strategije za njihovo uresničevanje ter metode za stalno izboljševanje svojih storitev. Vizija MKL je »razumeti spremembe in pripraviti poti do storitev prihodnosti«. V skladu z novo strategijo se je MKL zavezal, da bo za učinkovito in kvalitetno izvajanje storitev za uporabnike skrbela za kvaliteto, ustrezen obseg in dobro upravljanje svoje knjižnične zbirke, razvijala zanimive storitve za prebivalce MOL, uvedla storitve na daljavo, aktivno sodelovala z drugimi organizacijami v okolju ter povečala fleksibilnost zaposlenih ter njihovo visoko strokovno raven. Z razvojem različnih storitev, zlasti vsebin za vseživljenjsko izobraževanje ter zagotavljanjem primernih prostorskih pogojev si bo MKL prizadeval postati knjižnica s pogledom v prihodnost.

Da se je kakovost storitev, ki so namenjene uporabnikom knjižnice, v letu 2013 dejansko izboljšala, posredno potrjujejo tudi podatki o povečanju števila novo vpisanih članov ter o povečanju skupnega fizičnega in virtualnega obiska v preteklem letu. Ne nazadnje, pri uporabi knjižničnih storitev, npr. za izposojanje gradiva, lahko člani knjižnice že uporabljajo mobilne telefone. Prav tako je knjižnica v letu 2013 uvedla izposojanje e-knjig preko sistema BIBLOS na bralne naprave, tablice in pametne telefone uporabnikov.

2. cilj: Povečanje števila članov MKL v MOL z zagotavljanjem boljše dostopnosti knjižničnih storitev.

MKL je v letu 2013 dokončal projekt uvedbe kartice Urbana. Prav tako je dokončno uveljavil novi enotni poslovni informacijski sistem z intranetom, katerega je z investicijami v IKT opremo in licence gradila kar tri leta.

Doseganje predvidenih kazalnikov:

- Število članov: število aktivnih članov se je v letu 2013 zmanjšalo za 0,3%, knjižnica je imela v tem letu 83.444 aktivne člane. V skladu z Zakonom o knjižničarstvu in Zakonom o varovanju osebnih podatkov je knjižnica v letu 2013 iz baze podatkov izbrisala 13.301 članov, ki niso več kot eno leto aktivno uporabljali knjižnice. Med potencialnimi uporabniki ima knjižnica 25,2 % delež aktivnih članov oz. 252 na 1000 prebivalcev.
- Povečanje obiska in izposoje: obisk v letu 2013: 1.650.025 obiskovalcev, 2,6% manj kot leta 2012; izposoja v letu 2013: 4.705.492 enot gradiva, 1,1 % manj kot leta 2012.
- Povečanje obiska prireditev in izobraževanj: število udeležencev kulturnih prireditev za odrasle: 26.151, za otroke 19.998. Število udeležencev izobraževanj za odrasle: 10.098, za otroke 13.430, skupaj 69.677 udeležencev, kar je 8,5 % več kot leta 2012 (64.205).
- Izboljšanje podobe knjižnice v javnosti: anketa o podobi knjižnice v javnosti ni bila izvedena.

3. cilj: Dvig kakovostne ponudbe na področju literature in knjižne kulture ter kontinuirano izvajanje programov za različne ciljne skupine prebivalcev.

Knjižnična zbirka MKL je na dan 31. 12. 2013 obsegala 1.694.270 enot (2012: 1.668.624), od tega 1.459.288 knjig (2012: 1.441.182). Knjižnica je na novo pridobila 80.892 enot gradiva (2012: 78.984). Skupni prirast gradiva obsega 15.522 naslovov, od tega z nakupom 8.777. Obseg novih naslovov v primerjavi s preteklim letom se je zvišal za 5,5%. Skupno število aktivnih članov se je zmanjšalo za 0,3% (2012: -0,6%), na drugi strani pa se jih je v knjižnico na novo vpisalo za 5,4% več kot leto poprej (2012: +17,7%). V letu 2013 je knjižnica imela 83.444 članov. Glede na vse potencialne člane (prebivalci občin, kjer deluje MKL), je aktivnih članov 25 % oz. 252 aktivnih članov na 1000 prebivalcev.

Skupni obisk zaradi izposoje na dom je bil v letu 2013 še vedno zelo velik, kar 1.650.025 uporabnikov je prišlo v MKL, a za 2,2 % nižji kot leta 2012. Število obiskov otrok mlajših od 15 let je bilo nižje za 12,9 %, število odraslih pa je ostalo na podobni ravni. Skupno število obiskovalcev prireditev in izobraževanj pa se je v letu 2013 povečalo za 8,5%. V letu 2013 je izposoja gradiva na dom dosegla 4.705.492 enot in je manjša za 1,1 % kot leto poprej, spet na račun neknjižnega gradiva, to je filmov in glasbe, ki se vse manj izposoja, saj so lahko dosegljivi na spletu. Izposoja knjig je bila višja za 0,3%, serijskih publikacij za 7%, neknjižnega gradiva pa nižja za 10,3%. Podrobnejši pregled deležev izposoje v letu 2013 pa kaže, da so si bralci v veliki meri izposojali prav knjige (84,4%), delež izposoje neknjižnega gradiva je bil le 13,6%, serijskih publikacij pa 1,8%. Tretjina na dom izposojenih knjig je bila namenjena otrokom, dve tretjini pa odraslim in tako razmerje vztraja že nekaj let.

S stalnim spremljanjem slovenske založniške produkcije je knjižnica v svojo zbirko vključila kakovostne izdaje slovenskih založb in samozaložnikov ter vsa kakovostna dela slovenskih avtorjev in prevode tujih del, ki jih subvencionira Javna agencija za knjigo RS. Ponudba knjižničnega gradiva prilagojena tudi potrebam lokalnega okolja in različnih ciljnih skupin. Kakovost in aktualnost knjižnične zbirke se ohranjata tudi z odpisom gradiva, ki ga nadomeščajo nove izdaje in dela.

Doseganje predvidenih kazalnikov:

- Ohraniti obseg prireditev in povečati število obiskovalcev v Trubarjevi hiši literature: v letu 2013 je bilo v Trubarjevi hiši literature 213 prireditev (načrtno zmanjšanje števila prireditev, zlasti za otroke, ki se prednostno izvajajo v knjižnicah MKL, izboljšanje kakovosti na račun števila prireditev) s 5.147 (leta 2012: 4.587) obiskovalci. S temi podatki bo MKL primerjal uspešnost Trubarjeve hiše literature v naslednjih letih.
- Povečanje števila članov: glej zgoraj.
- Povečanje obiska in izposoje: glej zgoraj.
- Obisk spletnega mesta knjižnice: 457.160 obiskov, kar je skoraj 40 % manj kot leto prej (v letu 2012 755.403 obiski). Od 2. aprila 2013 deluje tudi nova spletna stran MKL. Spremenjeni Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12; ZEKom-1) je prinesel nova pravila glede uporabe piškotkov in podobnih tehnologij za shranjevanje informacij. Zakon predvideva, da se določeni piškotki lahko uporabljajo le, če uporabniki v to izrecno privolijo. Rok za implementacijo sprememb je bil 15. junij 2013. Po tem datumu je prihajalo do nedoslednosti pri potrjevanju strinjanja z uporabo omenjenih piškotkov s strani uporabnikov spletnih strani, brez uporabe piškotkov pa ni moč zagotoviti verodostojnih podatkov o realnem spletnem obisku in uporabi spletnih storitev knjižnice. Tovrstna dejstva se odražajo tudi v statističnih kazalcih uporabe spletne strani MKL. Spletna anketa, ki jo je knjižnica izvajala med 16. 10. 2013 in 19. 11. 2013 med obiskovalci spletnega mesta MKL, je pokazala, da 38,6 % vprašanih sprejme piškotke in nadaljuje z delom, 56,6 % obiskovalcev spletnega mesta ne sprejme piškotkov in nadaljuje z delom, 4,8 % pa piškotkov ne sprejme in zapusti spletno mesto MKL. Upravičeno sklepamo, da se je obisk spletnega mesta MKL dejansko povečal. Rezultati ankete kažejo, da izmerjeno število obiskov predstavlja manj kot 40 % dejanskega obiska.)
- Povečanje števila otrok, ki sodelujejo v projektih: v projektih za otroke je sodelovalo 17.767 (v prejšnjem poročevalskem obdobju 16.715) udeležencev, knjižnica pa nima podatka, koliko različnih fizičnih oseb (oz. otrok) predstavlja ta številka.
- Povečanje sodelovanja otrok s knjižnico na daljavo – na vstopni strani za otroke spletnega mesta MKL je bilo od 2. aprila 2013 do konca leta 2013 zabeleženih 3.203 obiskov; podatek ne kaže realnega stanja zaradi že navedene spremembe Zakona o elektronskih komunikacijah; glej zgoraj.
- Število mladih članov MKL: 17.714, kar je 21,2 % vseh aktivnih članov.
- Število strokovnih člankov in drugih objav: 110.

1.7 Filmska umetnost

1. cilj: Povečati število projekcij, število predvajanih filmov in število gledalcev.

Javni zavod Kinodvor je bil ustanovljen 26. maja 2008 in od takrat letno povečuje obseg dejavnosti in število obiskovalcev. Ob ustanovitvi so si zadali cilj 50.000 obiskovalcev letno, ga v letu 2010 povišali na 80.000, v letu 2013 pa so v Kinodvoru našli 122.781 gledalcev.

Leta 2012 je bilo v Kinodvoru 2.240 javnih projekcij, v letu 2013 pa 1.941. V primerjavi z letom 2011 je število gledalcev zraslo za več kot 25 %, v letu 2012 je projekcije Kinodvora obiskalo 121.054 gledalk in gledalcev.

Obisk na lanskem Filmu pod zvezdami, letnem kinu na Ljubljanskem gradu, se je kljub trem odpadlim projekcijam za malenkost povešal, našli so 16.498 obiskovalcev (v letu 2012 jih je bilo 16.417), spored na Ljubljanskem gradu pa so s pomočjo mobilne projekcijske kabine predvajali tako s 35-milimetrskega projektorja kot tudi z digitalnega prenosnega projektorja.

V Mali dvorani, ki ima 21 sedežev, so na 360 projekcijah našli 4490 gledalcev.

Rast obiska še naprej beležijo tudi pri *Kinobalonu*, programu Kinodvor za otroke in mlade. Kinobalonove predstave si je v letu 2013 ogledalo 30.730 gledalcev na 418 projekcijah (v letu 2012 27.666 na 473 projekcijah), od tega 11.683 gledalcev na 242 rednih projekcijah in še 19.047 gledalcev na 176 šolskih projekcijah (v letu 2012 12.699 gledalcev na 319 rednih projekcijah in še 14.967), ki jih zaradi pomanjkanja prostora izvajajo tako v Kinodvorovi dvorani kot tudi v dvorani Slovenske kinoteke.

Najbolj gledan film lanskega leta je letošnji kandidat za tujejezičnega oskarja, danski *Lov (Jagten)*, Thomas Vinterberg – Cinemania group), ki ga je videlo 4364 gledalcev, sledi mu Hanekejeva *Ljubezen (Amour)*, Michael Haneke – Continental films), lanskoletni dobitnik tujejezičnega oskarja, ki drugo mesto gledanosti zaseda s 4187 gledalci. Na tretjem mestu je film Hannah Arendt (*Hannah Arendt*, Margarethe von Trotta – Demiurg), ki si ga je ogledalo 3011 gledalcev.

V Kinobalonu je največ obiskovalcev videlo film Ernest in Celestina (*Ernest et Célestine*, Benjamin Renner, Vincent Patar, Stéphane Aubier) – kar 2174, v Mali dvorani pa je bil najbolj gledan *Več kot med (More Than Honey)*, Markus Imhoof), ki ga je videlo 1124 gledalcev. Najbolj gledan slovenski film v mestnem kinu je bil Razredni sovražnik Roka Bička, ki je kljub le enotedenskem predvajanju nabral kar 2596 gledalcev in se tako uvrstil med 10 najbolj obiskanih filmov lanskega leta.

Kinodvor je bil tudi v lanskem letu eno od prizorišč dveh vodilnih mednarodnih filmskih festivalov: Ljubljanskega mednarodnega filmskega festivala Liffe, katerega producent je Cankarjev dom, in Animateke, v koprodukciji z Društvom za oživljanje zgodbe 2 koluta. Liffove projekcije v Kinodvoru si je ogledalo 7333 obiskovalce (leta 2012 jih je bilo 7471), povišal pa se je obisk jubilejne, 10. Animateke, saj beležijo 4277 obiskovalcev (3443 pa v letu 2012).

Kinodvor je v četrtem letu delovanja več kot podvojil pričakovani letni obisk. Lansko leto uvedeni novi termini zgodaj popoldne in pozno zvečer so se izkazali za uspešne in obisk tudi na teh projekcijah narašča.

Uspešen je tudi *Abonma za poznejša leta*, za katerega so v sezoni 2012/13 za program Filmskih srečanj ob kavi uvedli dodaten popoldanski termin in v letu 2013 podvojili število abonentov.

V drugi polovici leta 2013 so v Kinodvoru v sodelovanju s Slovensko Kinoteko pričeli s praznovanjem Leta kina – Kinodvor 90, leto praznovanja kina in filma, s katero bodo do jeseni 2014 obeleževali 90-letnico delovanja kinematografa na Kolodvorski 13. Osnova za pripravo projekta je bila raziskava zgodovine kinematografa na Kolodvorski ulici, na spletni strani Kinodvora pa je na voljo tudi spletna podatkovna baza s celotnim filmskim repertoarjem od njegove otvoritve do danes.

V okviru projekta so v sodelovanju s številnimi partnerji Leta kina organizirali šest razstav, izdali dve publikaciji in koledar ter organizirali več kot deset filmskih večerov, ki so jih zaznamovale filmske projekcije in spremljevalni program, črpan iz pestre zgodovine kina. Oktobra so v sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom in MEDIA Deskom pripravili mednarodno konferenco o novi vlogi in pomenu kinematografov.

2. cilj: Ljubljana bo do leta 2013 postala filmu prijazno mesto.

Javni zavod Kinodvor je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo izdal brošuro Ljubljana – filmsko mesto. Namen je predstavitev Ljubljane tujim producentom in oglaševalcem. V brošuri slikovno in podatkovno gradivo dopolnjujejo kontakti vseh institucij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom. Na začetku so v brošuri na kratko podane splošne informacije o slovenski zgodovini, pokrajinah, filmski produkciji in kulturi ter možnostih prenočevanja v slovenski prestolnici. Večji del knjižice zavzemajo barvne fotografije znanih in manj znanih ljubljanskih lokacij, zaključni pa se z uporabnimi podatki, na primer o praznikih, vremenu, prometnih povezavah in celo o napetosti električnega omrežja. Knjižica je svojo pot po svetovnih festivalih začela v Cannesu in jo bo nadaljevala po vseh ključnih filmskih festivalih. Oddelek za kulturo daje tudi vse informacije v zvezi s podatki, ki so v brošuri. Oddelek za kulturo je prevzel tudi koordinacijsko vlogo pri izdaji dovolj za snemanje in s tem olajšal pridobivanje dovoljenj vsem, ki želijo posneti film na območju MOL. Iskanje ustreznih rešitev za lažje pridobivanje dovoljenj za filmska snemanja na mestnih javnih površinah terja več sredstev, kot pa je trenutno zagotovljenih v okviru sredstev proračuna MOL, namenjenih za kulturo.

MOL zastavljeni cilj uresničuje tudi s pomočjo pri iskanju in zagotavljanju začasnih prostorov, ki jih potrebujejo pri snemanju. V letu 2013 so bili ob sodelovanju in pokroviteljstvu MOL predvajani naslednji filmski projekti: Čefurji raus, Dvojina, Inferno, nanizanka Življenja Tomaža Kajzerja (konec leta 2013 in začetek 2014) in projekt Bobri voz (še ni končan).

1.8 Mediji

Cilj: Spodbuditi večjo zastopanost kulture v vseh medijih, in sicer tako na ravni informacij, kritik, refleksij kot na ravni promocije vrhunske in kakovostne kulturne produkcije.

Mestna občina Ljubljana in Ministrstvo za kulturo RS sta v času, ko je Ljubljana nosila Unescov naslov svetovna prestolnica knjige 2010 spodbudila in sofinancirala Poglede, štirinajstdnevnik za umetnost, kulturo in družbo, ki ga izdaja založniška hiša Delo. Vse tri

strani, ki so sodelovale v tem uspešnem projektu, so se zavezale k nadaljnjemu sodelovanju vsaj do marca 2016.

2. JAVNI ZAVODI S PODROČJA KULTURE V MOL

Cilj: Delovanje javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je MOL, se v naslednjem obdobju glede na kakovost programov in poslovanje najmanj ohranja na ravni iz leta 2011, pri čemer si javni zavodi prizadevajo za zviševanje števila obiskovalcev in deleža lastnih sredstev znotraj vseh prihodkov.

FESTIVAL LJUBLJANA	2011	2012	2013
Število zaposlenih	23	23	25
Število prireditev	284	353	263
- od tega prireditve Festivala	138	226	175
Število obiskovalcev	155.390	148.950	69.000
- od tega prireditve Festivala	66.000	67.000	52.000
Prihodki	4.489.674 €	3.661.520 €	4.132.590 €
Odhodki	4.488.437 €	3.660.571 €	4.132.161 €
Delež lastnih prihodkov	58,87%	51,29%	44,60%

KINODVOR	2011	2012	2013
Število zaposlenih	12	12	12
- od tega financiranih iz lastnih sredstev	6	6	6
Število projekcij	1.734	2.240	1.941
- od tega Kinobalon	293	473	418
Število obiskovalcev	96.364	121.054	122.781
- od tega Kinobalon	20.402	27.666	30.730
Število prodanih vstopnic	88.507	110.160	108.000
Prihodki od prodanih vstopnic	346.625	439.095	329.868
Prihodki	1.050.939 €	1.098.429 €	1.148.481 €
Odhodki	1.019.660 €	1.098.250 €	1.105.917 €
Delež lastnih prihodkov	45,40%	51,00%	54,00%

CENTER URBANE KULTURE KINO ŠIŠKA	2011	2012	2013
Število zaposlenih	8	9	9
- od tega za določen čas	8	9	9
Število dogodkov	248	290	291
- od tega osnovni program	105	119	101
Število obiskovalcev	64.946	66.227	69.536
Število prodanih vstopnic	40.703	34.113	25.735
Zasedenost prizorišč	77%	73%	79%
Prihodki	1.594.940 €	1.683.291 €	1.450.933 €
Odhodki	1.648.322 €	1.659.196 €	1.449.346 €
Delež lastnih prihodkov	45,60%	47,00%	40,00%

MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANE	2011	2012	2013
Število zaposlenih	44	44	44
Obseg zbirke	54.484	57.737	60.336
Število razstav	62	54	39
Število vseh dogodkov	1.359	1.298	937
Število obiskovalcev	133.270	93.713	75.645
Prihodki	4.211.924 €	3.594.207 €	3.594.207 €
Odhodki	4.179.716 €	3.570.529 €	3.570.529 €
Delež lastnih prihodkov	13,40%	10,02%	14,50%

PIONIRSKI DOM	2011	2012	2013
Število zaposlenih	29	27	28
Število vpisanih v dejavnost	1.040	1.056	1.281
Vpisanih v kulturnovzgojne programe	500	568	780
Število prireditev	354	342	221
- od tega javna služba	269	285	139
Število obiskovalcev	62.902	63.965	94.414
- od tega javna služba	38.382	39.385	71.070
Prihodki	1.040.773 €	1.008.790 €	1.015.711 €
Odhodki	1.039.518 €	1.007.037 €	1.011.359 €
Delež lastnih prihodkov	49,70%	48,63%	49,90%

LJUBLJANSKI GRAD	2011	2012	2013
Število zaposlenih	31	33	33
Število prireditev	219	344	362
- programske prireditve	102	197	227
- nekomercialne prireditve	51	56	43
- komercialne prireditve	66	91	92
Prevoz z vzpenjačo - vstopnice	235.378	262.326	273.669
Število obiskovalcev kult.-um.progr.	222.385	***	387.986
Število obiskovalcev	***	952.738	1.016.829
Prihodki	2.090.788 €	2.794.713 €	3.115.110 €
Odhodki	2.077.347 €	2.785.748 €	3.104.702 €
Delež lastnih prihodkov	63,51%	70,40%	68,68%

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO	2011	2012	2013
Število zaposlenih	109	107	105
	11+2 bralni		13+9
Število premier	uprizoritvi	10	BRALNIH
Število predstav	423	396	416
Število obiskovalcev	96.204	86.096	85.374
Število prodanih vstopnic	73.741	68.277	67.693
Prihodki	5.332.339 €	5.102.950 €	4.650.778 €
Odhodki	5.095.826 €	4.718.965 €	4.634.350 €
Delež lastnih prihodkov	18,74%	18,19%	18,00%

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE	2011	2012	2013
Število zaposlenih	65	65	61
Število premier	7	8	10
Število dogodkov	303	274	319
Število gostovanj	62	73	84
- od tega v tujini	21	38	37
Število obiskovalcev	48.000	42.805	44.123
Število prodanih vstopnic****	16.044	32.723	37.847
Prihodki	2.995.164 €	2.923.387 €	2.790.129 €
Odhodki	2.972.091 €	2.845.564 €	2.788.343 €
Prihodek na trgu	321.431 €	305.265 €	372.820 €
Delež lastnih prihodkov	10,46%	10,50%	13,70%

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA	2011	2012	2013
Število zaposlenih	61	61	58
Število premier	11	10	16
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	32	35	34
Število vseh prireditev	908	899	1.174
Število obiskovalcev	115.116	107.996	127.340
Število prodanih vstopnic	98.541	92.235	107.167
Prihodki	3.007.075 €	3.327.977 €	3.130.567 €
Odhodki	3.004.952 €	3.325.803 €	3.130.119 €
Delež lastnih prihodkov	19,29%	20,56%	24,12%

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER	2011	2012	2013
Število zaposlenih	12	12	10,5
Obseg zbirke	9.504	9.637	860
Število razstav	12	19	22
Število vseh dogodkov	30	189	269
Število obiskovalcev	20.646	19.002	34.987
- od tega Grafični bienale	12961	0	25630
Prihodki	733.266 €	707.654 €	891.372 €
Odhodki	704.694 €	678.653 €	889.125 €
Delež lastnih prihodkov	12,15%	19,64%	24,76%

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA	2011	2012	2013
Število zaposlenih	217	219	221
Obseg knjižnične zbirke	1.656.637	1.668.624	1.694.270
Število dogodkov	3.211	3.590	3.555
Število obiskovalcev	1.641.966	1.694.547	1.702.454
Število knjižnic in izposojališč Potujoče	23 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.	23 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.	23 MOL, 13 druge občine, 47 postajališč Potujoče k.
Prirast knjižničnega gradiva	90.567	78.984	80.892

Število obiskovalcev spletne strani	705.002	755.403	1.174.696
Število izposoj **	4.720.206	4.759.762	4.705.492
Prihodki	8.832.426 €	8.682.716 €	8.545.510 €
Odhodki	8.654.364 €	8.537.147 €	8.323.753 €
Delež lastnih prihodkov	11,26%	10,99%	11,00%

3. STRATEŠKI CILJ IN UKREPI NA PODROČJU LJUBITELJSKIH KULTURNIH DEJAVNOSTI

Cilj: Boljša umestitev ljubiteljske kulture v kulturno podobo Ljubljane.

MOL sofinancira ljubiteljske kulturne dejavnosti preko Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: JSKD, OI Ljubljana). Na ta način MOL podpira razvoj tistega segmenta kulture, ki je vezan na širši krog ustvarjalcev in uporabnikov kulturnih dobrin. JSKD, OI Ljubljana je v letu 2013 bil sofinanciran v znesku 532.000,00 EUR.

JSKD, OI Ljubljana je v okviru Javnega programskega poziva za izbor kulturnih programov in projektov v letu 2013 ter triletnega programskega financiranja namenil 458.350,00 EUR za sofinanciranje programov in projektov kulturnih društev in njihovih zvez. Podpora dejavnostim kulturnih društev, skupin in drugih ljubiteljskih organizacij sodi med trajne naloge MOL na področju kulture. V tem smislu tudi vključevanje ljubiteljske kulture v umetniške programe na javnih površinah, kakor tudi vključevanje kulturnih društev in posameznikov v programe četrtnih skupnosti sodi med naloge, ki se izvajajo v koordinaciji z JSKD, OI Ljubljana.

JSKD, OI Ljubljana je v preteklem letu izvedel program skladno z zastavljenimi cilji, in sicer na različnih umetnostnih področjih. V skladu z letnimi programskimi cilji so bile izvedene aktivnosti tudi na področju kulturne vzgoje in izobraževanja. Uspešna realizacija letnih programskih ciljev prispeva k boljši umestitvi ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v celotno kulturno podobo mesta. JSKD, OI Ljubljana je lani odprl nov razstavni prostor na Metelkovi (nekdanja vojaška vstopna stavbica) in s tem dodatno obogatil mestno kulturno ponudbo.

4. SRATEŠKI CILJI IN UKREPI NA PODROČJU VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE

1. cilj: Povečati stopnjo varovanja dediščine in izboljšati njeno upravljanje.

V skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13) je bil sprejet Načrt upravljanja Arheološkega parka Emona (Uradni list RS, št. 80/13). Namen načrta upravljanja je zagotoviti varstvene in razvojne ukrepe in aktivnosti novega Arheološkega parka, ki se razvija na lokaciji, ter določiti strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje spomenika. Glede na ovrednotenje kulturnega pomena najdišč in analize ogroženosti lokacij, so pripravljene smernice za varstvo in razvoj kulturnega spomenika, kar bo omogočalo trajnostni razvoj spomenika.

Načrt vsebuje izhodišča in strategije za dolgoročno upravljanje in vzdrževanje najdišča. Na podlagi analize obstoječega stanja so predvidene strateške možnosti razvoja kulturnega spomenika. Načrt upravljanja je bil sprejet na 28. seji Mestnega sveta MOL 16. 9. 2013.

Za izvajanje načrta upravljanja je bil v Muzeju in galerijah mesta Ljubljana na novo zaposlen strokovnjak – arheolog konservator.

V zadnjem obdobju se je število kraj bronastih predmetov bistveno povečalo – v letu 2013 je bil dvakrat ukraden bronasti napisni trak žrtev 2. svetovne vojne s Spomenika žrtvam fašizma na Urhu, prav tako dvakrat je bil ukraden kipec dečka z venčkom s Spomenika demonstracijam žensk na Kongresnem trgu, ukradeni so bili doprsni kip dr. Eda Šlajmerja iz parka pred Ortopedsko kliniko na Zaloški cesti, Ivan Cankar z Rožnika ter Karel Destovnik Kajuh izpred istoimenske osnovne šole. Vsa nadomeščanja se bodo izvedena in sicer v umetnem materialu, originalni odlitki pa bodo shranjeni v MGML. Žal le kipa dr. Eda Šlajmerja policija ni našla, tudi kalup ne obstaja.

2. cilj: Vzpostaviti celovito prezentacijo Ljubljane od prazgodovine do srednjega veka in situ.

Novembra 2012 je bila v na novo poimenovanem Chopinovem prehodu (med Plečnikovim podhodom in severnim obzidjem Emone) odprta nova muzejska postavitve o dediščini Emone, poimenovana »iEmona«. Gre za projekt, ki vsebinsko zaključuje izkopavanja na Kongresnem trgu, povezuje arheološko pot EMONA - po rimski Ljubljani in pomeni prvo od treh načrtovanih točk, ki bodo v javnem prostoru domače in tuje obiskovalce Ljubljane razveseljevali z doživetji in novimi znanji o bogati preteklosti naše prestolnice.

Za prenavo Kongresnega trga in revitalizacijo arheoloških parkov je MOL decembra 2012 v italijanskem mestu Gubbio prejel prestižno mednarodno arhitekturno nagrado Gubbio.

3. cilj: Zaključek konservatorsko-restavratorskih del in arheoloških raziskav na Ljubljanskem gradu.

Realizacija tega cilja je predvidena v obdobju 2013-2015. V letu 2013 se je pričela 1. faza obnove fresk v Jurjevi kapeli in bo končana v letu 2014.

4. cilj: Na območju starega letališča Moste zagotoviti sodobno prezentacijo letalstva in zgodovine ljubljanskega letališča.

Cilj se uresničuje v skladu s predvidenim terminskim planom. V letu 2014 bo izveden javni razpis za pridobitev zasebnega partnerja. V javno-zasebnem partnerstvu bo najprej zagotovljena obnova obeh stavb (upravna stavba in stolp). V letu 2013 bil sprejet Akt o javno-zasebnem partnerstvu za projekt "Staro letališče Ljubljana" (Uradni list RS, št 63/13), ki bo podlaga za izvedbo razpisa za zbiranje vlog za obnovo Starega letališča Ljubljana. Poleg tega smo nadaljevali urejanje lastniško – najemniških razmerij med MOL in najemnikom dela hangarja, ki bo del razpisa.

5. cilj: Zagotovitev dostopnosti in ustrezne prezentacije hiš in prostorov pomembnih Slovencev.

V letu 2013 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za obnovo Plečnikove hiše in izpeljan razpis za izvajalca. Dela so se pričela septembra 2013, zaključek je predviden marca 2015. Z Ministrstvom za kulturo je bila podpisana pogodba o sofinanciranju operacije Plečnikova hiša iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (delež sredstev v višini 1.318.557,73 EUR).

6. cilj: Zagotovitev celostnega upravljanja in promocije Plečnikove dediščine.

V letu 2014 je začela intenzivno delovati delovna skupina za pripravo nominacije del arhitekta Jožeta Plečnika za vpis na UNESCO Seznam svetovne dediščine, ki jo je imenoval minister za kulturo RS. Do julija 2014 mora biti pripravljeno besedilo za poskusni seznam. Do 1. februarja 2016 mora Ministrstvo za kulturo RS vložiti nominacijo za vpis na Unescov seznam svetovne dediščine. Nominacija mora vsebovati tudi upravljavski načrt, vključno z načrtom promocije, ki mora povezovati vse nepremičnine predlagane v besedilu nominacije. Mestna občina Ljubljana v delovni skupini aktivno sodeluje. Do vložitve nominacije bo Mestna občina Ljubljana sodelovala s pripravo upravljavskih načrtov za svoje lokacije ter za celovito promocijo Plečnikovega dela.

5. KULTURA V JAVNEM PROSTORU

5.1 Javne plastike in kultiviranje javnih površin s kakovostnimi umetniškimi dogodki

1. cilj: Dvig kakovosti javnih plastik v javnem prostoru.

Cilj je dolgoročen. V letu 2012 je postavljanje javnih plastik v MOL nekoliko zastalo, a standardi v prihodnjih letih ostajajo enaki. Maja 2013 smo tako uspešno postavili spominsko ploščo pogumnim ženskam, ki so leta 1943 začele demonstracije proti okupatorju na Metelkovi (bivša vratarnica). Ploščo je oblikoval vrhunski grafični oblikovalec, prof. Ranko Novak. Avgusta 2013 smo na Špico postavili skulpturo Bitva akademskega kiparja Luja Vodopivca. Pri postavitvi v mestni park Špica smo sodelovali z arhitekturnim birojem Medprostor. Krekov trg pa od julija 2013 krasí pitnik Kenguru, ki ga je ustvaril akademski kipar Mirko Bratuša, kar je njegova prva postavitev v Ljubljani. Decembra 2013 je bila v tlak pred Mestno hišo umeščena nova napisna spominska plošča v spomin na požig protestantskih in slovenskih knjig iz časa protireformacije. Ploščo je oblikoval prof. Janez Koželj in je skladna z ostalo novejšo ulično opremo.

2. cilj: Dvig kakovosti grafitarske umetnosti in njeno premišljeno umeščanje v urbani prostor.

Konec leta 2011 je MOL objavil seznam trinajstih lokacij v mestu, ki so namenjene grafitiranju, ki so v letu 2012 uspešno služila svojemu namenu. Zaradi narave grafitarske umetnosti in grafitiranja je spremembe na za to urejenih površinah težko kvantitativno spremljati. Bolj bistveno je, da mesto prisluhne potrebam mlade urbane populacije in ji omogoči ustvarjalno izražanje. Cilj je dolgoročen.

3. cilj: Povečati kakovost umetniških dogodkov na javnih površinah.

Cilj je dolgoročen in povezan z razpisnimi kriteriji, ki spodbujajo prijavitelje k izvedbi kakovostnih umetniških projektov na zunanjih javnih površinah MOL.

5.2. Center Rog

1. cilj: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za ustvarjalce in producente na področju likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij s ciljem, da se poveča produkcija na teh področjih in zviša kakovost projektov.

2. cilj: Sistematična podpora in razvoj dejavnosti s področja likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij.

3. cilj: Zagotovitev trajnejših in stabilnih pogojev za razvoj področja kreativnih industrij v MOL.

4. cilj: Razvoj produktov z dodano kulturno vrednostjo.

5. cilj: Dvig zanimanja deležnikov za razvojne projekte na področju arhitekture, oblikovanja in drugih kreativnih industrij.

V zvezi uresničevanjem ciljev od 1 do 5 je potrebno začeti v letu 2008: leta 2008 je MOL začel intenzivno pridobivati dokumentacijo za izgradnjo in obnovo območja, na osnovi javnega urbanistično arhitekturnega natečaja za ureditev območja tovarne Rog. Dokumentacijo pripravljamo na osnovi prvo nagrajenega projekta studia MX-SI iz Barcelone arhitektov Borisa Bežana in Hectorja Mendoze. Na osnovi tega projekta so bile pridobljene številne raziskave, študije, analize in projektna dokumentacije od IDP do PGD. V letu 2012 je bil objavljen tudi razpis za iskanje zasebnega partnerja, ki bi v javno-zasebnem partnerstvu zgradil Center Rog in celoten kompleks z garažami in hotelsko-stanovanjski stolpič. Izkazalo se je, da v sedANJI situaciji ni interesa za tovrstne velike projekte, zato je bilo sklenjeno, da se za nadaljevanje projekta pristopi zgolj k revitalizaciji tovarne Rog. Za racionalizacijo projekta se opusti tudi izgradnja velike razstavne dvorane. Glede na to je bilo potrebno novelirati programsko zasnovo, dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) ter idejno zasnovo (IDZ) in pridobitev gradbenega dovoljenja (PGD). Programska zasnova je tudi rezultat študij in analiz, ki so bile pripravljene v okviru EU projekta Second Chance ter izvajanja programa v pilotnem projektu RogLab. Oddelek za kulturo je v letu 2013 pristopil k izdelavi spremenjene programske naloge, novelaciji DIIPa in izdelavi IDP in PGD dokumentacije. V decembru je bila podana vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja.

6. cilj: Izvedba pilotnega projekta Rog.

S septembrom 2013 se je zaključil večletni projekt Second Chance. Ljubljana je v projektu sodelovala z vsebinskim razvojem nekdanje tovarne koles v Center Rog, ki bo primarno posvečen dejavnostim s področij oblikovanja, arhitekture in sodobne umetnosti, njihovemu medsebojnemu povezovanju in sodelovanju z drugimi sektorji (gospodarstvo, izobraževanje, znanost, okolje, prostor, ...) ter mednarodnemu mreženju. V okviru projekta smo v Ljubljani razvili vsebine, programe in načine delovanja za bodočo kulturno institucijo. Prek niza analiz in srečanj z deležniki smo dopolnili leta 2007 izdelano idejno zasnovo načrtovanega Centra sodobnih umetnosti Rog. Najprej smo pregledali primere dobrih praks revitalizacije nekdanjih

industrijskih objektov ter referenčnih kulturnih projektov za bodoči Rog, nato izvedli analizo prednosti in slabosti ter priložnosti in nevarnosti (PSPN) načrtovane revitalizacije nekdanje tovarne Rog, potem pa na podlagi izsledkov teh dveh analiz in srečanj z deležniki izpopolnili razvojno vizijo bodočega centra Rog. Preverili smo jo v raziskavi, katere rezultat je zasnova konceptov uporabe prihodnjega Roga. Izhajajoč iz mednarodne analize primerov javno-zasebnega partnerstva na področju kulture in posvetovanj z deležniki, smo izdelali zasnovo lokacijsko specifičnega javno-zasebnega partnerstva (JZP). Pomembna dela Second Chance sta tudi izdelava načrta upravljanja ter izvedba pilotnih projektov. V Ljubljani smo v sodelovanju z Muzejem in galerijami mesta Ljubljana, ki je bil tudi partner v projektu, izvedli pilotni projekt RogLab. Zasnovan je kot produkcijski, izobraževalni in predstavitveni prostor v kontejnerskem objektu na Petkovškovem nabrežju. Deluje kot mini vozlišče ustvarjalnih delavnosti, s poudarkom na dostopnosti produkcijskih orodij. Njegov namen je v malem merilu razvijati in v praksi preskušati vsebine, partnerstva in načine delovanja, ki bi po prenovi nekdanje tovarne lahko našli svoje nadaljevanje in nadgradnjo v novem Centru Rog. Glede na pravila programa Srednja Evropa, iz katerega je bil Second Chance sofinanciran, bo RogLab v obratovanju vsaj do leta 2018 oziroma bo po prenovi tovarne Rog vključen v kompleks novega Centra Rog.

6. MEDPODROČNO SODELOVANJE

6.1 Kulturno-umetnostna vzgoja

1. cilj: Zagotoviti večji obseg kakovostnih programov in boljšo dostopnost vsebin kulturne vzgoje, namenjenih otrokom in mladim med 12. in 18. letom na vseh področjih umetnosti na način, da bo vsak otrok in mladostnik v MOL do leta 2015 letno obiskal vsaj en dogodek, ki je umeščen v program kulturne vzgoje.

Javni zavodi in nevladne organizacije s področja kulture (Lutkovno gledališče Ljubljana, Kinodvor, Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko, Kino Šiška in zavod Bunker) so v letu 2010 pričeli z izvajanjem Kul abonmaja, ki je namenjen mladim od 12. leta starosti. V treh letih se je ponudba KUL abonmaja precej razširila in vsako leto vključuje več producentov (v sezoni 2013/14 kar 11) in raznolikih dogodkov. V sezoni 2013/14 so program obogatili tudi z muzejskimi in galerijskimi dogodki, tako da abonma te sezone sestavlja 13 dogodkov po dostopni ceni 20,00 EUR. V sezoni 2012/13 je imel KUL abonma 155 abonentov, v sezoni 2013/14 pa kar 249.

Javne zavode in nevladne organizacije preko neposrednih pozivov in javnih razpisov spodbujamo k pripravi programov in projektov, ki so namenjeni mladim od 12. leta starosti.

V letu 2013 smo nadaljevali s podporo projektu BiTeater, ki združuje mlade gledališke režiserje, ki v zaostrenih pogojih delovanja kulture ne pridejo do uprizoritvenih možnosti. Na ta način bomo vrsti mladih ustvarjalcev na področju gledališča omogočili postavitev predstave v profesionalnem gledališču, ob strokovni in tehnični podpori Lutkovnega gledališča Ljubljana in Dijaškega doma Ivana Cankarja. Gre za nizkoprorračunske produkcije mladih ekip, ki vadijo projekte v prostorih DIC-a, tehnična produkcija in izvedba predstav pa se odvija v Kulturnici LGL na Židovski stezi. Kulturnica LGL tako postaja center za nove in mlade gledališke prakse s področja lutkovnega gledališča, pa tudi vseh ostalih uprizoritvenih oblik. V letu 2013 so mladi ustvarjalci uprizorili 5 predstav.

2. cilj: Izboljšati dostopnost do izbranih vrhunskih umetniških dogodkov, namenjenih otrokom in mladim, v produkciji poklicnih kulturnih ustanov in nevladnih organizacij.

MOL je bil v letu 2009 pobudnik izvedbe ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje »Bobri«. Namen festivala je čim večjemu številu otrok v MOL omogočiti dostop do kakovostnih vsebin kulturne vzgoje, ustvarjalce na tem področju pa spodbuditi k pripravi takšnih vsebin. Peti festival Bobri, ki je potekal od 26. 1. do 9. 2. 2013 je bil vsebinsko obarvan z glasbenimi dogodki, osnovno ogrode festival pa so ostale gledališke in filmske predstave, dogodki v muzejih in galerijah ter knjižnicah. V času festival se je zvrstilo 127 prireditev na 29. prizoriščih, v program pa je sodelovalo 38 producentov. Koncept festivala je ostal enak: dopoldanske predstave in prireditve so bile namenjene skupinam iz vrtcev in šol, popoldanske pa individualnim ogledom; vsak dogodek je bil sestavljen iz treh sklopov – priprava na dogodek, dogodek in refleksija (delavnica), s čimer otrokom omogočimo poglobljeno spremljanje in izkušnjo. Da je festival Bobri med otroki, starši, vzgojitelji in učitelji izjemno priljubljen dokazuje dejstvo, da so vstopnice pošle v dveh dneh. Izvršna producenta festivala sta bila Slovensko mladinsko gledališče in Kinodvor.

Ob festivalu Bobri 2013 je izšla programska knjižica, ki zajema vse dogodke festivala in je tudi odličen vodnik skozi kulturne prireditve za otroke v Ljubljani. Bobrov dnevnik, ki otrokom omogoča refleksijo na kulturne dogodke, ki so jih obiskali v okviru festival, pa je odličen pripomoček vzgojiteljem, učiteljem in staršem za poglobljeno spoznavanje kulture.

Sodelovanje z okoliškimi občinami v okviru festivala Bobri bomo vzpostavili v letu 2014.

Projekt Ljubljana bere bomo na šesti razred osnovne šole predvidoma razširili v letu 2014.

3. cilj: Vzpostaviti učinkovit sistem obveščanja o kakovostnih kulturno vzgojnih projektih in doseči njihovo promocijo.

Okrepili smo sodelovanje z osnovnimi šolami ter na Aktivu ravnateljev predstavljamo programe kulturno – umetnostne vzgoje za vsako naslednje šolsko leto. Konec leta 2013 smo vse vzgojno – izobraževalne ustanove, katerih ustanoviteljica je MOL, pozvali k imenovanju koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje. Z načrtnim delom bomo vzpostavili aktivno delujočo mrežo, ki bo povezovala kulturne in vzgojno- izobraževalne ustanove.

S Televizijo Slovenija smo tudi v letu 2013 nadaljevali sodelovanje pri predstavljanju kakovostnih kulturnih prireditev v otroški oddaji Kriškraš, ki je na sporedu ob sobotah zjutraj in je namenjena otrokom med tretjim in šestim letom. V oddaji lutka bobra Bora otroke seznanja s kulturnimi prireditvami, postala pa je tudi eden osrednjih likov v oddaji, zato bomo to sodelovanje nadaljevali in ga še nadgradili.

Javni zavodi s področja kulture uvajajo informacijske storitve, s katerimi skušajo mladim približati predvsem področje kulturne dediščine preko uporabe pametnih mobilnih telefonov (npr. Arheloški parki Ljubljana, I-Emona).

4. cilj: Povečati število programov in vzpostaviti nove prostore za kakovostno izvajanje programov kulturno-umetnostne vzgoje.

V letu 2013 je potekalo pridobivanje dokumentacije za pričetek prenove Vile Čira – čara v center za likovno ustvarjalnost otrok in mladih.

Pionirski dom – center za kulturo mladih je javni zavod, katerega osnovno poslanstvo je izvajanje kakovostnih programov kulturno-umetnostne vzgoje. V letu 2013 je Pionirski dom praznoval 50-let delovanja na področju izobraževanja otrok in mladih.

V okviru praznovanja 50-letnice so svoje delo preselili na prosto in na delavnicah navduševali otroke in njihove starše, na dveh večernih koncertih pa so spomine na prehojeno pot obujali nekdanji obiskovalci »Pionirca«. Ob praznovanju so izdali tudi »Spominsko knjigo«, v katero so svoje spomine na obdobje preživeto v Pionirskem domu zabeležili številni umetniki, mentorji ter ostali oblikovalci javnega življenja.

V prvi polovici leta so pripravili pet mednarodnih festivalov za otroke in srednješolce: Filmski festival ZOOM, Festival naravoslovje Hokus Pokus, Glasbeni festival srednjih in osnovnih šol, Otroški festival gledaliških sanj, Festival odrske umetnosti Kalejdoskop. Festivalov se je udeležilo več kot 10.000 otrok in mladostnikov, ki so se udeležili dogodkov ali se predstavili na odru.

Pionirski dom je vedno bolj priljubljen prostor za preživljanje počitnic, saj so to poletje v štirih tednih gostili več kot 350 otrok od 3. leta dalje. Povečuje se tudi vpis v kulturno-umetniške in jezikovno-kulturne programe, kjer so posebej priljubljeni glasbeni in gledališki programi, program za najmlajše »Muca Copatarica« in dejavnost Mladi raziskovalci. Pionirski dom svoje delo uspešno predstavlja tudi v tujini in tako so v Otroškem centru Izopark v Moskvi 1. decembra 2013 odprli razstavo 100 ilustracij otrok, ki so ustvarjali v Art centru Pionirskega doma od leta 2011 do 2013.

6.2 Kulturni turizem

1. cilj: Povečati število tujih in domačih gostov, ki obišejo Ljubljano zaradi kulturne ponudbe s 3,3 % v letu 2010 na najmanj 4 % v letu 2015.

Javni zavod Turizem Ljubljana je med gosti, ki so v Ljubljani prenočevali, dvakrat izvajal anketiranje, v spomladnih in jesenskih mesecih. Anketirali so 1000 obiskovalcev Ljubljane. Med drugimi so jih spraševali tudi o motivu prihoda.

V pomladnih mesecih je 4,8% gostov v Ljubljano prihajalo zaradi kulturne ponudbe, v jesenskih mesecih anketiranja pa je 2,2 % gostov kot razlog za obisk Ljubljane navedlo kulturo. Celoletno povprečje je 3,5% gostov, ki v Ljubljano prihajajo zaradi kulturne ponudbe.

2. cilj: Dvigniti kakovost in celovitost promocije kulturnih vsebin v Ljubljani.

Uresničevanje tega cilja poteka v sodelovanju z Javnim zavodom Turizem Ljubljana, ki skrbi za promocijo vseh pomembnih kulturnih dogodkov in prireditev v mestu. Intenzivno sodeluje pri predstavitev prireditev *Junij v Ljubljani* in *December v Ljubljani*. MOL je v letu 2013 v sodelovanju s Festivalom Ljubljana in Turizmom Ljubljana v okviru mednarodnega kulturnega sodelovanja organiziral predstavitev ljubljanske kulture v Celovcu, Trstu, Dunaju, Gradcu in

Zagrebu. Tiskovne konference v omenjenih mestih so prispevale k večji medijski informiranosti o kulturnih dogodkih v Ljubljani, saj je naš cilj povečati število tujih kulturnih turistov. Še posebej je bil predstavljen tradicionalni mednarodni poletni Festival Ljubljana, kakor tudi kulturni projekti, ki jih skupaj organizirata Oddelek za kulturo in Turizem Ljubljana: *Junij v Ljubljani*, decembrski dogodki itn.

3. cilj: Zagotoviti celovite in kakovostne informacije o kulturnih poteh na območju MOL.

Javni zavod Turizem Ljubljana po naročilu izvaja vodstva po kulturnih poteh, in sicer si obiskovalci lahko pod strokovnim vodstvom ogledajo Plečnikovo Ljubljano, secesijsko Ljubljano, baročno Ljubljano in se sprehodijo po arheološki Ljubljani. Na voljo so tiskane edicije s predstavitvijo stavb in pomembnih objektov na teh poteh.

Obiskovalci si lahko z vodnikom ogledajo tudi Prešernovo Ljubljano, Emono in Plečnikove Žale. Kulturne poti pa so predstavljene tudi na spletnem mestu www.visitljubljana.com. V letu 2013 je bila posebna skrb namenjena pripravi novega in nadgradnji dveh obstoječih vodenih ogledov po Emoni.

4. cilj: Obiskovalcem Ljubljanskega gradu ponuditi celovite informacije o kulturni ponudbi v Ljubljani in jih usmeriti k obiskom kulturnih ustanov ter dogodkov v mestu.

Javni zavod Turizem Ljubljana ima dva turistično informacijska centra, ki tesno sodelujeta z Informacijskim centrom na Ljubljanskem gradu. Turizem Ljubljana zbira, ureja in enkrat mesečno izdaja edicijo »Kam?«, v kateri je seznam vseh pomembnejših dogodkov in prireditev v tekočem mesecu. Na ta način seznanjamo goste z aktualnimi razstavami in kulturnimi dogodki v mestu. Za večino izmed njih Javni zavod Turizem Ljubljana prodaja tudi vstopnice.

5. cilj: Povečanje števila tujih obiskovalcev v Ljubljani.

V letu 2013 je Ljubljano obiskalo 497.553 gostov, ki so v Ljubljani ustvarili 945.351 nočitev. Število gostov je poraslo za 9% , število nočitev pa za 11% v primerjavi z letom 2012. 95% gostov v Ljubljano prihaja iz tujine.

6.3 Kultura in ekologija

Cilj: Povezati obstoječo kulturno krajino in naravne vrednote, kot so: park Tivoli, Pot spominov in tovarištva, Botanični vrt, z umetnostjo in ekologijo v sklopu prizadevanj za pridobitev naslova *Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2014* ter zvišati število projektov, ki povezujejo kulturo in ekologijo.

V parkih na območju MOL se uspešno odvijajo različni kulturni projekti, ki prebivalce in obiskovalce MOL opozarjajo in jih vabijo na številne zelene površine v mestu (Knjižnica pod Krošnjami, razstava Sistemi in ornamenti, ki je v park Tivoli posegla z umetniško intervencijo, Park Tabor, Kodeljevo). Vsi ti številni projekti so v letu 2013 uspešno vsebinsko soustvarjali prijavo Ljubljane za zeleno prestolnico Evrope v letu 2015. Poudarek povezavi kulture in ekologije smo izpostavili tudi z uvedbo splošnega razpisnega kriterija za vse projekte na vseh umetniških področjih, ki jih je MOL sofinancirala v letu 2013. Prijavitelje smo tako opozorili na problematiko in jih spodbudili k razmisleku. Cilj je zastavljen dolgoročno.

7. MEDNARODNO KULTURNO SODELOVANJE

7.1 Sodelovanje z evropskimi mesti na področju kulture

Cilj: Krepitev sodelovanja z evropskimi prestolnicami in drugimi evropskimi mesti z močno kulturno identiteto.

V letu 2013 smo nadaljevali sodelovanje s forumom Eurocities Culture forum, v okviru katerega smo na srečanju v Firencah predstavili projekt MOL: Arheološki parki, ki je nastal pod okriljem MGML. Na srečanju foruma V Gdanskju je predstavnica MOL, v okviru sodelovanja delovne skupine z naslovom Dostop do kulture, začela aktivnosti za predstavitev projekta Bobri, in sicer v knjigi, ki jo bo Eurocities forum izdal kot obliko predstavitve najpomembnejših evropskih projektov na temo večje dostopnosti do kulturnih vsebin.

MOL je partner v projektu AWARD, ki ga sofinancira Evropska komisija v okviru programa »EuropeAid«. Poleg MOL-a je v projekt vključenih še pet tujih partnerjev in Mirovni inštitut Ljubljana. Osnovni cilj projekta AWARD, ki traja do 29. avgusta 2014, je ozaveščanje pomena, ki ga ima kultura za razvoj lokalnih skupnosti. Oddelek za kulturo je v okviru projekta AWARD organiziral mednarodno konferenco z naslovom »Kreativna ekonomija kot vezni člen med kulturo in razvojem«, ki je bila v Mestnem muzeju Ljubljana 23. in 24. maja 2013. Dvodnevna konferenca je bila tematsko usmerjena v vprašanje razmerja med kulturo in razvojem nasploh, ter iskanjem konkretnih odgovorov na vprašanje, kako mesta umeščajo kreativno ekonomijo v kontekst lastnega urbanega razvoja. Konference se je udeležilo okrog dvajset strokovnjakov iz tujine.

7.2 Sofinanciranje kulturnih projektov, ki so deležni podpore EU

Cilj: Povečati obseg sredstev, ki jih kulturni izvajalci pridobijo iz EU.

Omejena proračunska sredstva niso omogočala, da se v letu 2013 objavi poseben javni razpis za sofinanciranje evropskih projektov na področju kulture. V okviru projektne razpisa za leto 2013 je bilo namreč odprto novo področje »Mladike – prvi projekti«, ki zajema prve samostojne projekte avtorjev ali producentov, ki so namenjeni širši javnosti, in sicer na področjih uprizoritvene, likovne, glasbene in intermedijske umetnosti.

Glede na razpoložljiva sredstva MOL bo v obdobju 2014-2015 zagotovljena podpora projektom kulturnih izvajalcev s sedežem na območju MOL, ki bodo izbrani za sofinanciranje v okviru novega sedemletnega programa, namenjenega kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju »Ustvarjalna Evropa« (2014-2020). Namen te podpore bo dodatna spodbuda izvajalcem javnih kulturnih programov in kulturnih projektov za pridobivanje sredstev EU.

8. JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE V MOL

1. cilj: Zaključiti denacionalizacijske postopke nepremičnin s področja kulture.

Glede Križank je Vrhovno sodišče RS 22. septembra 2011 zavrnilo zahtevo Križniškega reda za revizijo postopka na upravnem sodišču. V teku je le še denacionalizacijski postopek za cerkev, ki jo je ministrstvo leta 2006 z odločbo vrnilo v naravi vlagateljem zahteve za denacionalizacijo, a je po tožbi Festivala Ljubljana upravno sodišče zadevo vrnilo na prvo stopnjo. Dokončna ocenjena vrednost je še vedno predmet usklajevanj. Denacionalizacijski upravičenec je napovedal tožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Prav tako denacionalizacijski postopek za Baragovo semenišče še vedno ni končan. Nadškofija Ljubljana vztraja pri vrnitvi v naravi, Slovenska odškodninska družba je proti odškodnini v obveznicah. Ministrstvo za kulturo RS trenutno preučuje pravno stanje zadeve, ali je bila Nadškofija Ljubljana upravičena vložiti zahtevo za denacionalizacijo tega premoženja glede na to, da je bilo to podržavljeno Škofijskemu duhovnemu semenišču Ljubljana.

V letu 2013 ni bil zaključen noben denacionalizacijski postopek, ki so sicer v pristojnosti pravosodnih organov.

2. cilj: Zagotavljati optimalne pogoje za delovanje nevladnih organizacij in posameznikov s področja kulture.

MOL je v stavbi nekdanje občine Šiška (Trg prekomorskih brigad 1) po prvem razpisu v letu 2012, v katerem je zagotovil prostore 15 nevladnim organizacijam in posameznikom, konec 2013 izvedel drugi razpis, s katerim so zagotovljeni prostori za še 17 organizacij in posameznikov.

V letu 2013 je izvedena plinifikacija ter kupljena avdiovizualna oprema za Vodnikovo domačijo, v kateri deluje Center sonoričnih umetnosti.

Nov plinski priključek je narejen v prostorih Plesnega teatra Ljubljana. Na istem objektu, Prijateljeva 2a, je zaradi zamakanja interventno obnovljena strešna kritina. Zvočno opremo, ki jo imamo na tem objektu, smo dopolnili z opremo, ki je Kino Šiška ni več potreboval ter z novo kupljeno opremo.

Na objektu Zajčeva pot 36a, nekdanja podružnična šola v Šentjakobu, katere del stavbe upravlja zavod Maska, so zamenjana okna in postavljena protivlomna in protiškodna mreža.

V Centru kulture Španski borci smo obnovili sanitarije v pritličju in prvem nadstropju. Obstoječo svetlobno opremo smo dopolnili z novimi reflektorji.

Za popravilo tal v dvorani Komuna (Kino Šiška) smo unovčili bančno garancijo.

V okvirju projekta ELENA je izveden razširjeni energetske pregled Mestnega gledališča ljubljanskega, ki je podlaga za investicijo v sanacijo stavbe po principu energetske varčnosti, kandidiranje na državnih in evropskih razpisih in/ali za energetske pogodbeništvu (izvajalec je poplačan iz prihrankov).

V AKC Metelkova mestu je napeljana varnostna razsvetljava v vseh klubih, opravljene so meritve električne napeljave ter je na več mestih popravljena slabo izvedena električna napeljava.

3. cilj: Zagotoviti kakovostne infrastrukturne pogoje za vse zvrsti umetniškega ustvarjanja in najširšo dostopnost javnih kulturnih dobrin in storitev ter s tem razširiti in obogatiti kulturno ponudbo v MOL.

- **Center Rog**

Na osnovi neuspešnega razpisa in poizvedovanja pri potencialnih zasebnih vlagateljih leta 2012 se je izkazalo, da v sedanji finančni situaciji ni interesa za tako zahteven projekt. Po preučitvi vseh okoliščin se je izkazala kot edina uresničljiva možnost, da v programu investicije ostanejo samo osnovni, javni programi centra v zmanjšanem obsegu, ki bi jih bilo možno zagotoviti z javnimi sredstvi iz proračuna in iz strukturnih skladov. V tem smislu je bilo sklenjeno, da se projekt revitalizacije območja Roga omeji samo na 1. fazo, ki obsega prenovu in preureditev tovarne Rog, nujno potrebna parkirišča v kleti in preureditev tovarniškega dvorišča v večnamenski park. V okviru racionalizacije projekta centra Rog se opusti tudi izgradnja tovarni prizidanega krila razstavnih prostorov, ki jih bodo nadomestili razstavni in galerijski prostori v prenovljeni Cukrarni, v neposredni bližini Centra Rog.

Glede na to odločitev je bilo v letu 2013 potrebno novelirati tako programsko zasnovo kot tudi temu primerno popraviti dokumentacijo DIIP in PGD Centra Rog ter izpeljati postopek dopolnitve OPPN, ki dopušča fazno gradnjo. Nova programska zasnova centra upošteva tudi izsledke študij in analiz, ki so bile pripravljene v okviru EU projekta Second Chance, ter izvajanja programa v pilotnem projektu RogLab. Decembra 2013 je bila oddana vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja, v februarja pa je bila oddana vloga za izdajo odločbe za komunalni prispevek ter vloga za podaljšanje gradbenega dovoljenja za rušitev, ki poteče junija 2014. Poleg tega smo s projektom Center Rog januarja 2014 kandidirali na listi RRA LUR za sofinanciranje iz strukturnih skladov. S pridobitvijo teh sredstev bomo lahko začeli z ekološko sanacijo, rušitvijo in ureditvijo komunalne infrastrukture. Rezultati bodo znani junija 2014.

- **Obnova Vile Čira Čara**

V letu 2013 smo namenili sredstva, s katerimi je Pionirski dom – Center za kulturo mladih začel s pridobivanjem dokumentacije za prenovu Vile Čira čara v center za likovno ustvarjanje otrok.

- **Plečnikova hiša**

S prenovu muzejske hiše, zbirke in vrta smo začeli septembra 2013 in bo predvidoma zaključena v maju 2015. Za projekt smo na razpisih Ministrstva za kulturo RS prejeli 1,6 milijona EUR, MOL pa bo zagotovil 700.000,00 EUR.

- **Prenova stavbe Pod turnom 4 (Hotel Tivoli - Švicarija) in prenova MGLC**

MOL je v 2013 pridobil gradbeno dovoljenje za obnove ter pridobila PZI dokumentacijo. Ocena investicije je 5.270.000,00 EUR.

- **Depoji za MGML v Tehnološkem parku Ljubljana**

Januarja 2013 je MGML prevzel nove depoje. To je izjemnega pomena za kvalitetno varovanje in hranjenje muzejskega gradiva. Muzej je v letu 2013 spraznil vse neprimerne začasne lokacije in v novi depo preselil 79.521 predmetov.

- **Vila Zlatica (Muzej ljubljanskega meščanstva)**

MOL v letu 2013 ni zagotovil sredstev za pripravo projektne dokumentacije za obnovo vile. Glede na to je upravljalec MGML izvajal le vzdrževalna dela kot so popravilo strehe, dograditev protivlomnega sistema, vzdrževanje vrta in drevja.

- **Metelkova mesto**

V Metelkova mestu do podpisa pogodb izvajamo samo najnujnejša dela: pregled gasilnih aparatov, izvedba varnostne razsvetljave v klubih po odločbi požarnega inšpektorja, meritve električne napeljave, intervencije in podobno.

- **Obnova Križank**

Obnova Križank je načrtovana v obdobju, ko bodo končani denacionalizacijski postopki na sodišču.

- **Ljubljanski grad**

V letu 2013 sta bila obnovljena trakt E1 in kotlovnica. Obnavljale so se tudi poročne dvorane, obnova bo končana v letu 2014.

- **Minipleks mestnega kina**

Oddelek za kulturo je v sodelovanju z javnim zavodom Kinodvor v letu 2012 opravil preverbo lokacije na ploščadi pri gostilni Figovec za izgradnjo minipleksa mestnega kina, ki ni bila potrjena predvsem iz razlogov varovanja kulturne dediščine.

V letu 2012 je Društvo arhitektov Ljubljana v sodelovanju z MOL k urbanistično arhitekturni preveritvi za območje Slovenske ceste povabilo štiri arhitekturne studije, na katerem je arhitekturni studio Scapelab pripravil predlog umestitve minipleksa mestnega kina v podhod Ajdovščina. V letu 2013 je bila ta lokacija označena kot primernejša za izgradnjo minipleksa, zato bomo v letu 2014 nadaljevali s potrebnimi postopki.

- **Bobrova vas (doživljajski park)**

V letu 2013 nismo izvedli pomembnejših nalog na projektu, potekala so le usklajevanja na Oddelku za urejanje prostora Mestne uprave MOL.

- **Staro letališče Moste**

V letu 2013 je Oddelek za kulturo v sodelovanju z Službo za javna naročila iz Oddelka za finance in računovodstvo Mestne uprave MOL izvedel več aktivnosti. Rezultat tega je bil

sprejetje Akta o javno-zasebnem partnerstvu za projekt "Staro letališče Ljubljana", ki bo podlaga za izvedbo razpisa za zbiranje vlog za obnovo Starega letališča Ljubljana. Poleg tega smo nadaljevali urejanje lastniško – najemniških razmerij med MOL in najemnikom dela hangarja, ki bo del razpisa.

- **Sive lise na področju knjižničarstva (nova knjižnična izposojevališča)**

Vzpostavitev novih knjižničnih izposojevališč terja večja finančna sredstva. V sklopu investicijskega vzdrževanja so bila v preteklem letu zamenjana okna v nekaterih krajevnih knjižnicah MKL: Knjižnici Prežihov Voranc, Knjižnici Šentvid in Knjižnici dr. France Škerl. V zvezi z uresničevanjem tega cilja je trenutno v ospredju reševanje problematike knjižničnih prostorov v Šentvidu, Savskem naselju in Tehnološkem parku.

- **Muzej lutk**

V prvi polovici leta 2013 so bile za Muzej lutk na Ljubljanskem gradu, ki ga pripravljamo skupaj z javnimi zavodi Lutkovno gledališče Ljubljana, Ljubljanski grad ter MGML, narejene programske smernice za pripravo programske naloge in DIIP-a. Konec leta 2013 so bila za izvedbo projekta, ki naj bi bil končan septembra 2014, pridobljena evropska sredstva preko razpisa Ministrstva za kulturo RS.

- **Muzej športa**

Prvi korak k vzpostavitvi Muzeja športa v Stožicah je bila postavitve Hrama slavnih, ki je bil odprt decembra 2012. Cilj je dolgoročen. Sodelujemo z Oddelkom za šport Mestne uprave MOL in MGML.

- **Otroški muzej Stožice**

V letu 2012 smo imenovali skupino strokovnjakov s področja muzejev in kulturne dediščine, ki je pripravila Programsko zasnovo za vzpostavitev otroškega muzeja v športnem centru Stožice. Zaradi ustavitve del v Stožicah, je projekt trenutno zamrznjen.

- **Knjižnica za slepe in slabovidne**

Eden izmed strateških ciljev kulturne politike MOL se glasi: »pri vseh investicijskih projektih ter posegih v kulturno infrastrukturo prednostno upoštevati načelo dostopnosti za vse ranljive skupine ter vse oblike invalidnosti, odpravljati tako arhitekturne kot tudi komunikacijske ovire ter tako slediti listini Ljubljana, občina po meri invalidov«. V skladu s tem ciljem je Oddelek za kulturo obvestil Oddelek za ravnanje z nepremičninami o svoji načelni podpori Zvezi društev slepih in slabovidnih Slovenije pri iskanju ustrezne prostorske rešitve. To sicer ni zakonska obveznost MOL, vendar gre za projekt, ki si, po mnenju Oddelka za kulturo, zasluži podporo MOL. Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije se v letu 2013 ni obrnila na Oddelek za kulturo glede pomoči za pridobitev novih knjižničnih prostorov.

- **Palača Cukrarna, Ambrožev trg 3**

V prenovljenem kompleksu Cukrarne bomo v Palači Cukrarna zasnovali Muzej literature. Poslanstvo muzeja bo odstiranje pogledov na življenje in delo slovenskih pisateljskih velikanov, ki bo v dialogu s sodobno slovensko književnostjo večal dostopnost knjige za vse starostne skupine in vabil k spoznavanju in branju kakovostne vrhunske literature in literarne kritike. Muzej literature bo namenjen osnovnošolcem, dijakom, študentom in vsem ljubiteljem slovenske književnosti. Muzej literature bo zasnovan kot živo prizorišče dogajanja v družbi in prostor druženja vseh generacij književnih ustvarjalcev iz Ljubljane, Slovenije in sveta. V MOL-u bomo spodbujali nastanek novih zaposlitvenih možnosti za mlade na področju knjižne industrije in infrastrukture.

9. DRUGI PROJEKTI - Župančičeve nagrade 2013

Župančičeve nagrade so najvišja priznanja MOL za izjemne stvaritve na področju umetnosti in kulture, ki trajno bogatijo kulturno zakladnico slovenskega glavnega mesta in s svojo vrhunskostjo odmevajo tudi v širšem nacionalnem in mednarodnem prostoru.

Predsednik in člani Komisije MOL za podelitev Župančičevih nagrad prof. dr. Milček Komelj, izr. prof. dr. Andrej Blatnik, Matevž Čelik, Jurij Meden, doc. dr. Tomaž Toporišič, doc. dr. Gregor Pompe in Vojko Vidmar so presojali o prejemnikih Župančičeve nagrade za leto 2013, župan Zoran Janković pa je njihov predlog potrdil.

Župančičevo nagrado za življenjsko delo je prejel pisatelj, pesnik, dramatik, prevajalec in urednik Evald Flisar za mojstrski književni opus – z najbolj brani slovenskim romanom po drugi svetovni vojni, velikim tekstom Čarovnikovim vajencem na čelu –, ki v zvrstno neuvrstljivih romanih in dramskih besedilih, poimenovanih tragikomedije, z neprizanesljivo introspekcijo in empatijo, ob tem pa z očarljivo neposrednostjo, slikovitimi zgodbami in doživetji razkriva tesnobno krhko človekovo eksistenco, ki jo na življenjskem potovanju lahko potešijo samo odgovori na temeljno samospraševanje o smislu bivanja, identiteti, bogu, resnici, samouresničenju, rojstvu in smrti. Svetovljan, svetovni popotnik, svetovni ambasador slovenske književnosti Evald Flisar v slovenski literarni in mentalni prostor vnaša svetovno daljo in nebeško stran, ki se v stanovskem okrožju meri s številnimi nagradami in nominacijami zanje ter s prevodi in uprizoritvami dramskih besedil po vsem svetu, žetev, ki jo je umetnik s svojim široko odzivnim opusom že doslej obrodil kot duhovni učitelj in kritični državljan, pa prinaša oprijemljivo upanje za novo samozavedanje in čuteče sožitje slovenskega in svetovnega občestva.

Župančičeve nagrade za dveletno ustvarjanje so prejeli:

- dramski igralec, gibalec in režiser IVAN PETERNELJ za umetniško dognane vloge v predstavah *Ribič in njegova duša* ter *Luna na cesti*, ki ju je tudi režiral, *Izgubljena čast Katarine Blum*, *Klistirajmo srčka!* in *Škrat Kuzma dobi nagrado*, v katerih se Peterneljev igralski register giblje v tako širokem žanrskem razponu, vsestranskem obvladovanju spektakelskih veščin in intenzivni odrski prezenci, da mu samodejno prerašča v celostno odrsko zamisel, ki daje opazen pečat njegovemu matičnemu Slovenskemu mladinskemu gledališču in odpira nov razmah njegovi zreli ustvarjalnosti, s katero posebej izvirno nagovarja dojemljivo otroško publiko;

- lutkovni umetnik, igralec, animator in predavatelj BRANE VIŽINTIN za igralsko-animacijske stvaritve v predstavah *Bagdadski tatič*, *Romeo&Julija*, *Mala čarovnica* – pri slednjih je animacijo sousmerjal ob režiserju –, *Živalska farma* in *Ti loviš!* in nepogrešljivo režijsko asistenco tudi v predstavah *Makalonca* in *Salto mortale*. Ob topli glasovni barvi in vselej inventivni animaciji je navdušujoča prvina večkrat nagrajene Vižintinove umetnosti do kraja vživeto poistovetenje z lutko, ki pred gledalcem prepričljivo oživi od mizanscene do obrazne mimike in s svojo igrivostjo enako animira soigralce-animatorje kot tudi mlade gledalce in njihove odrasle spremljevalce;
- in ANSAMBEL SLOVENSKI TOLKALNI PROJEKT (SToP) ki ga sestavljajo Matevž Bajde, Marina Golja, Tomaž Lojen, Damir Korošec, Barbara Kresnik, Franci Krevh, Davor Plamberger in Dejan Tamše za glasbeno-plesno predstavo *SRH* v Cankarjevem domu, koncerte in delavnice v Ljubljani in Celju (z gostom Neyem Rosaurom), *Bumfest* (mednarodni festival tolkalnih skupin), *Tolkala in Musma* (mednarodni projekt Music Masters on Air) in vrsto drugih odmevnih nastopov, predvsem tudi na vsakokratnih Slovenskih glasbenih dnevih. Njihovo izvajanje klasične glasbe 20. in 21. stoletja spodbuja k pisanju slovenske skladateljke in privablja v svoj krog vrhunske svetovne tolkalce, v slovensko koncertno dogajanje pa vnaša izvirno zvočnost redkega instrumentalnega sestava.

Nagrade je podelil župan MOL Zoran Janković na svečanosti, ki je bila 11. junija 2013 v Centru kulture Španski borci.

Poročilo pripravili:

Davor Buinjac

Lena Jevnik

Saša Ogrizek

Vanda Straka - Vrhovnik

Manja Ravbar

Jerneja Batič

Nina Kalčič

Semira Osmanagić

Saša Hren Koritnik

Metka Štrajhar

Dario Seraval

Miljana Butina Smrdel

Mateja Veble

mag. Mateja Demšič

Vodja oddelka